

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - YLEMPI AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
LUONNONVARA- JA YMPÄRISTÖALA

JOUSTAVIEN OPINTOPOLKUJEN KEHITTÄMINEN

Ylä-Savon ammattiopiston luonnonvara-alan yhteiset oppi-
misalustat

TEKIJÄ: Satu Nasrelarab

Koulutusala Luonnonvara- ja ympäristöala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Maaseudun kehittämisen koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Satu Nasrelarab	
Työn nimi Joustavien opintopolkujen kehittäminen – Ylä-Savon ammattiopiston luonnonvara-alan yhteiset oppimisalustat	
Päiväys	20.9.2018
Sivumäärä/Liitteet	44/46
Ohjaaja(t) Hannu Viitala, Heli Wahlroos	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Ylä-Savon ammattiopisto	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Työn tavoitteena oli vastata haasteisiin yksilöllisistä, ajasta ja paikasta riippumattomista mahdollisuuksista suorittaa opintoja omaan tahtiin sekä vähentää aiemmin erikseen eri ryhmille pidettyjen tuntisisältöjen päällekkäisyyksiä. Työssä luotiin oma verkko-oppimisympäristö Moodleen ja Microsoft Teamsiin, joka on uusi oppimisympäristö Ylä-Savon ammattiopistolla. Työssä on myös järjestetty kysely, jossa kysyttiin opiskelijoilta muun muassa, kumpi oppimisalustoista Moodle vai Microsoft Teams on opiskelijalle mielekkäämpi käyttää.</p> <p>Työn tilaajana on Ylä-Savon ammattiopisto (koulutuksen järjestäjä Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä). Ylä-Savon ammattiopistolla on toimipaikkoja Iisalmissa, Kiuruvedellä, Siilinjärvellä ja Liperissä. Ylä-Savon ammattiopisto tarjoaa laaja-alaisesti nuorten ja aikuisten ammatillista peruskoulutusta, lisäkoulutusta ja oppisopimuskoulutusta sekä osallistuu alueellisiin kehittämishankkeisiin.</p> <p>Koulutusten järjestäjien tulee pystyä järjestämään ja tarjoamaan yksilöllisiä opintopolkujakin tarjoaminen tulisi tapahtua kustannustehokkaasti. Uudenlaiset oppimisympäristöt ja -alustat mahdollistavat kustannustehokkaan toiminnan, yksilöllisten opintopolkujen huomioimisen entistä paremmin sekä päällekkäisyyksien yhdistämisen opetuksessa.</p> <p>Ammatillinen koulutus koki ison uudistuksen vuoden 2018 alusta. Lait ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta yhdistettiin yhdeksi laiksi. Uudistus toi tullessaan sen, että opettajan työtä tehdään useissa oppimisympäristöissä ja opettajan työssä painottuu ohjaava ja valmentava ote. Ammatillisen koulutuksen reformin myötä rahoitus on pienentynyt merkittävästi. Koulutuksen aloituspaikkopaikkoja on karsittu. Uudistuksen tuomat muutokset koskevat rahoituksen lisäksi koulutuksen työelämälähtöisyyttä, osaamisperusteisuutta, asiakaslähtöisyyttä sekä toiminnan tehostamista. Lähiopetuksen resursseja on karsittu kovalla kädellä ja koulutuksen järjestäjillä tulisikin miettiä erilaisia vaihtoehtoja siihen, kuinka opetusta ja ohjausta voidaan antaa kustannustehokkaasti useammille ryhmille, alasta riippumatta ja samanaikaisesti.</p> <p>Oppimisympäristöissä tapahtuva ohjaus, arviointi ja turvallinen työskentely tulee suunnitella huolella. Yksilölliset opintopolut ja niiden suunnittelun on lähdeittävä asiakkaan omista tarpeista. Huomioitavana ovat opiskelijan toiveet, tarpeet, osaaminen ja edellytykset. Jotta saataisiin yksilöllisiä opintopolkujakin, tulee oppimisympäristöjä ja -alustoja hyödyntää entistä laajemmin. Opiskelijalle tulee antaa mahdollisuus itsenäiseen oppimateriaalin hyödyntämiseen ja sitä kautta itsenäisen opiskelun mahdollistamiseen sekä osaamisen näyttämiseen. Tämä tuo myös uusia mahdollisuuksia opiskelijalle sovittaa työ- ja perhe-elämää yhteen opiskelujen kanssa joustavammin kuin aiemmin.</p>	

Tämän kehittämistyön tuloksena luodut oppimisympäristöt on otettu käyttöön elokuussa 2018. Opiskelijoille järjestetyn kyselyn perusteella voidaan päätellä, että oppimisympäristöt ovat saaneet hyvän vastaanoton. Oppimisympäristöjen kehittämistyö jatkuu edelleen ja myöhemmin sinne liitetään muun muassa osiot verotuksesta, kirjankäytöstä ja maatalouspolitiikasta.

Avainsanat

ammattillisen koulutuksen uudistus, moodle, microsoft teams, yksilölliset opintopolut, oppimisympäristö

Abstract			
Field of Study Natural Resources and the Environment			
Degree Programme Degree Program in Agriculture and Rural Development			
Author(s) Satu Nasrelarab			
Title of Thesis Development of flexible study paths – Upper-Savo Vocational College`s Natural Resources area common learning platforms			
Date	22.9.2018	Pages/Appendices	44/46
Supervisor(s) Hannu Viitala, Heli Wahlroos			
Client Organisation /Partners Ylä-Savon ammattiopisto			
<p>Abstract</p> <p>The aim of the thesis was to answer the challenges of individual, time and place-independent opportunities to undertake the studies at their own pace, and to reduce the overlaps of the hours that were previously held separately for different groups. The work created a personal e-learning environment for Moodle and Microsoft Team, a new learning environment at Upper-Savo Vocational College. There is also a questionnaire organized in the work, asking students, among other things, which of the learning platforms Moodle or Microsoft Teams is more meaningful for the student.</p> <p>The subscriber of this work is Upper-Savo Vocational College (education provider Upper-Savo Education Council). Upper-Savo Vocational College has offices in Iisalmi, Kiuruvesi, Siilinjärvi and Liper. Ylä-Savo Vocational College provides comprehensive basic vocational education, supplementary training and apprenticeship training for young people and adults and participates in regional development projects.</p> <p>Education providers must be able to arrange and provide individual study paths. Providing individual study paths should be cost-effective. New types of learning environments and platforms allow for cost-effective operation, better understanding of individual learning paths and the combination of duplication in teaching.</p> <p>Activational education experienced a major reform since the beginning of 2018. The laws on vocational education and vocational adult education were combined into a single law. When it came to the reform, the teacher's work was done in a number of learning environments, and the tutor's work emphasizes the guiding and coaching grip. With the reform of vocational education, funding has fallen significantly. Education places have been reduced. The changes brought about by the reform relate not only to funding, but also to the focus on working life orientation, competence base, customer orientation, and efficiency improvement. Teaching resources have been cut off with a hard hand, and trainers should think about different ways to give teaching and guidance cost-effective to multiple groups, regardless of field and at the same time.</p> <p>Steering, evaluation and safe working in learning environments should be carefully planned. Individual study paths and their design must be based on the customer's own needs. The student's wishes, needs, know-how and prerequisites are to be considered. In order to get individual study paths, learning environments and platforms should be utilized more widely. The student should be given the opportunity to use independent learning material and thus to enable independent study and to show competence. This also provides new opportunities for the student to reconcile work and family life with learning more flexibly than before. The learning environments created as a result of this development work have been introduced in August 2018. Based on a questionnaire organized for students, it can be concluded that learning environments have received a good reception. The development work on learning platforms will continue and later include, for example, sections on taxation, accounting and agricultural policy.</p>			

Keywords

Reform of vocational education and training, Moodle, Microsoft Teams

--

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	8
2	AMMATILLISEN KOULUN TARKOITUS	10
3	YLÄ-SAVON AMMATTIOPISTON TVT-STRATEGIA	11
4	E-OPPIMINEN JA VERKKO-OPETUS	12
5	VERKKO-OPETUKSEN SWOT.....	14
6	OPPIMINEN, OPETTAMINEN, OHJAUS, TUTOROINTI.....	17
6.1	Opettajan rooli muutoksessa	17
6.2	Oppimiskäsitys ja oppimisteoria verkko-opetuksessa	19
7	OPINNÄYTETYÖN KEHITTÄMISTYÖN KOHTEENA OLEVIEN TUTKINTOJEN KUVAUS.....	23
8	KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT.....	26
8.1	Työn tavoitteet ja lähtökohdat	26
8.2	Tutkimuksellisen kehittämistoiminnan pääpiirteitä	27
9	KEHITTÄMISTYÖN ETENEMINEN	29
10	MOODLE OPPIMISALUSTANA	31
11	MICROSOFT TEAMS OPPIMISALUSTANA	33
12	OPPIMISALUSTAKYSELYN TULOKSET.....	38
13	JOHTOPÄÄTÖKSET	41
14	POHDINTAA.....	43
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	46
	LIITE 1: OPISKELIJOILLE LÄHETETTY KYSELY	48

1 JOHDANTO

Koulutusten järjestäjien tulee pystyä järjestämään ja tarjoamaan yksilöllisiä opintopolkuja. Yksilöllisten opintopolkujen tarjoaminen tulisi tapahtua kustannustehokkaasti. Uudenlaiset oppimisympäristöt ja -alustat mahdollistavat kustannustehokkaan toiminnan, yksilöllisten opintopolkujen huomioimisen entistä paremmin sekä päällekkäisyyksien yhdistämisen opetuksessa.

Uusi ammatillisen koulutuksen uudistus toi tullessaan ammatillisen koulutuksen järjestämisen enemmän osaamisperusteiseksi ja asiakaslähtöiseksi. Samalla lisättiin mahdollisuutta yksilöllisiin opintopolkuihin sekä purettiin sääntelyä ja opintojen päällekkäisyyksiä. Uudistuksessa toi tullessaan yhden lainsäädännön, jossa yhdistyi laki ammatillisesta peruskoulutuksesta ja laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta. Uudistus koski muun muassa myös koulutuksen järjestämislupia, rahoitusjärjestelmää jossa suoritettut tutkinnot ja tutkinnon osat sekä tutkinnon jälkeinen työllistyminen ja jatko-opinnot muodostuivat rahoituksen perusteiksi.

Työni tarkoitus on vastata uudistusten tuomaan haasteeseen yksilöllisistä opintopoluista, sekä opintojen yhdistämisestä ja päällekkäisyyksien karsimisesta tutkinnon osissa joissa päällekkäisyyksiä on. Työn toimeksiantaja on Ylä-Savon ammattiopisto, luonnonvara-alan yksikkö Peltosalmella. Ylä-Savon ammattiopistolle otetaan hakijoita opiskelemaan nonstop periaatteella. Tämä tarkoittaa sitä, että opiskelija voi aloittaa opinnot mihin aikaan lukuvuodesta tahansa. Tämän vuoksi on tärkeää, että erilaisia verkkokursseja suunnitellaan ja tehdään sellaisista tutkinnon osista, joissa itsenäinen toteutus on mahdollista. Tässä opinnäytetyössä ei käsitellä rahoitusta eikä rahoituksen kohdentamista sen vuoksi, että työ laajenisi turhan suureksi ja vaarassa olisi, että varsinainen pääasia, eli uudet oppimisympäristöt jäisivät taka-alalle.

Kehittämistyön ensisijaisena lähtökohtana oli luoda Eläinalan yrittäminen – tutkinnon osaan ammatitutkintolaisille verkko-oppimisympäristö jonka kautta etäosallistuminen, itsenäinen opiskelu ja eteneminen on mahdollista. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että mm. luennot on nauhoitettu etukäteen itsenäisen opiskelun mahdollistamiseksi. Ennen vain materiaalit ovat olleet saatavilla, eivät luennot. Kehittämistyöhön liitettiin myös Maatalousalan perustutkinto ja sieltä Maaseutuyrittämisen tutkinnon osa sekä Palvelujen tuottaminen maaseudulla tutkinnon osa. Eläinalan yritystoiminnan tutkinnon osa ja sekä maaseutuyrittämisen tutkinnon osa sisältävät samanlaisia sisältöjä, tämän vuoksi oli järkevää yhdistää näiden tutkintojen yrittämisen opinnot. Maaseutuyrittämisen tutkinnon osaan lisäksi kuuluvat maatalouspolitiikka, verotus ja kirjanpito. Nämä aihealueet eivät vielä sisälly verkkokurssiin mutta tavoitteena on saada ne myöhemmin verkko-oppimisalustalle.

Yhteisiä opintosisältöjä on kursseilla Eläinalan yritystoiminnan (AT), Maaseutuyrittämisen (PT), Palvelujen tuottaminen maaseudulla (PT) sekä Maaseutuyrittämisen kehittämisen tukeminen (EAT). Työssäni käytettävä menetelmä on toimintatutkimus, koska kyseessä on kehittämistyö, jonka tavoitteena on luoda yhteinen oppimisalusta materiaaleineen Ylä-Savon ammattiopiston Moodleen sekä Microsoft Teamsiin, jota opiskelijat voivat käyttää etä- ja lähiopinnoissa. Oppimisalustat on tehty

niin, että myös Maatalousalan perustutkintoa opiskelevat opiskelijat ja Maaseudun kehittäjän erikoisammattitutkintoa opiskelevat opiskelijat, voivat hyödyntää alustoja tutkinnon osien yhteisiltä osilta.

2 AMMATILLISEN KOULUN TARKOITUS

Ammatillisen koulutuksen tarkoituksena on kohottaa ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin. Lisäksi ammatillinen koulutus edistää työllisyyttä ja yrittäjyyttä sekä tukee elinikäistä oppimista. Ammatillisia tutkintoja ovat perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot. Tutkinnon voi suorittaa joko ammatillisena perustutkintona, näyttötutkintona tai oppisopimuskoulutuksena. Tutkintoon johtamattomana koulutuksena järjestetään ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta. (Valma ja Telma koulutus, Opetushallitus, 2018)

Ammatillista koulutusta säätelee Laki ammatillisesta koulutuksesta, jossa määritellään ammatillinen koulutus seuraavasti: 4§ Ammatillisen perustutkinnon suorittaneella on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä osa-alueella. (Laki ammatillisesta koulutuksesta, Finlex 2017)

Ammatillisen koulutuksen uudistusten tarkoituksena on uudistaa koko ammatillinen koulutus ja se onkin yksi hallituksen kärkihankkeista tällä hetkellä. Reformissa yhdistetään nuorten ja aikuisten koulutusta, jotka tähän mennessä on pidetty erillään toisistaan. Lisäksi reformiuudistuksessa uudistetaan ammatillisen koulutuksen ohjausta, toimintaprosesseja, tutkintojärjestelmää, järjestäjähankkeita sekä ammatillisen koulutuksen rahoitusta. Laki ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta on yhdistynyt yhdeksi uudeksi laiksi ja siinä keskeisenä lähtökohtana ovat osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys. Lain muuttumisen myötä on lisätty työpaikoilla tapahtuvaa oppimista, yksilöllisten opintopolkujen määrää sekä koulutukseen käytettävä raha on vähentynyt. (Minedu 2017)

Uudistusten voimaan astuminen tarkoittaa mm.

- joustavaa hakeutumista ja koulutukseen pääsyä
- Yhtä näyttöön perustuvaa tapaa suorittaa tutkinto
- monipuolisempia oppimisympäristöjä ja enemmän opiskelua työpaikoilla
- osaamisperusteiset, yksilölliset opintopolut kaikille

3 YLÄ-SAVON AMMATTIOPISTON TVT-STRATEGIA

Ylä-Savon ammattiopisto on luonut TVT-strategian vuosille 2016-2020. Strategisiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi on otettu se, että digitaalisia toimintaympäristöjä hyödynnetään monipuolisesti kaikilla aloilla. Erilaiset oppimisympäristöt ovat tarkoituksenmukaisessa käytössä, mahdollistaen ajasta ja paikasta riippumattoman opiskelun, oppiaineiden intergraation käytäntöön sekä yksilölliset opiskelupolut. Digitaaliset oppimisympäristöt otetaan aiempaa vahvemmin osaksi muita oppimisympäristöjä. Tarjotaan opiskelijoille verkossa suoritettavia kursseja yhteisillä oppimisympäristöillä. Tehdään opiskelu ja ohjaus paikasta ja päätelaitteesta riippumattomiksi. (Ylä-Savon ammattiopisto, 2016-2020)

Opiskelijat ovat oppilaitosten tärkeimpiä asiakkaita. Oppimisympäristöissä tapahtuva ohjaus, arviointi ja turvallinen työskentely tulee suunnitella huolella. Yksilölliset opintopolut ja niiden suunnittelu tulee lähteä asiakkaan omista tarpeista. Huomioitavana ovat opiskelijan toiveet, tarpeet, osaaminen ja edellytykset. Jotta saataisiin yksilöllisiä opintopolkuja, tulisi oppimisympäristöjä ja -alustoja hyödyntää entistä laajemmin. Opiskelijalle tulee antaa mahdollisuus itsenäiseen oppimateriaalin hyödyntämiseen ja sitä kautta itsenäisen opiskelun mahdollistamiseen sekä osaamisen näyttämiseen. Tämä tuo myös uusia mahdollisuuksia opiskelijalle sovittaa työ- ja perhe-elämää yhteen opiskelujen kanssa joustavammin kuin aiemmin. Interaktiivisia oppimateriaaleja käyttämällä voidaan seurata oppimisen edistymistä sekä arvioida opiskelijan osaamista. Lisäksi se antaa mahdollisuuden palautteen antamiseen opiskelijalle. (Opetushallitus 2017) Henkilökohtaista ohjausta on mahdollista saada lähipäivillä ja Microsoft Teamsin kautta.

4 E-OPPIMINEN JA VERKKO-OPETUS

Suomessa on alettu puhua oppimisympäristöistä vasta 1990 – luvun alussa. ”Oppimisen ilo- kansallinen elinikäisen oppimisen strategia” – teoksessa (1997) on kuvailtu uusia ja avoimia oppimisympäristöjä. Siinä korostettiin esimerkiksi sitä, että ihmisen oppimista elämän kaikissa vaiheissa ja ympäristöissä olisi edistettävä. Teksti perustui komiteatyöhön ja hallitus oli nimennyt ammattiliittojen edustajat, yritykset, tutkijayhteisöt, eduskunnan, työvoimaministeriön ja opetusministeriön muotoilemaan strategiaa. (Ehlers, Wärvik, Larson, 2012)

Verkko-opetus voidaan jakaa ohjattuun verkko-opetukseen, itseopiskeluun verkossa sekä monimuoto-opetukseen. Uutena terminä monimuoto-opetuksesta on alettu käyttää termiä *Blended learning*. Joissakin jaotteluissa eritellään lähestymistavat verkko-opetuksessa (oppi) materiaalikeskeiseen resource-based learning ja vuorovaihtokeskeiseen lähestymistapaan. Verkko-opetus ei tarkoita välttämättä kokonaan verkossa suoritettavaa kurssia ja se tulisi nähdä apuvälineenä, joka auttaa opettajaa työssään ja opiskelijaa oppimisessa. (Palhoma, 2005)

Oppiminen voi tapahtua verkossa, luokkaopetuksen yhteydessä tai etäjaksoilla. Verkko-opetus viittaa opettajajohtoiseen opetukseen ja verkko-opetus ympäristöihin voidaan luoda lähiopetusta tukevia kokonaisuuksia sekä itsenäisesti suoritettavia kursseja. (Karevaara 2009, 14-15, Kalliala 2002, 19-20)

E-Oppiminen haastaa opiskelijan eli oppijan henkilökohtaisia valmiuksia johtaa ja ohjata omaa oppimista, koska oppiminen on riippuvaista resurssien omaehtoisesta hyödyntämisestä. Opettajan vastuulla on mahdollistaa oppiminen oppimista tukevien olosuhteiden kehittämisellä ja ylläpitämisellä ei niinkään tiedon välittäminen. (Caulfield; 2008) **E-Oppiminen** liittyy hyvin läheisesti verkko-opetukseen. **E-Oppiminen** on tieto- ja viestintätekniiikan, erityisesti verkkotekniikan hyödyntämistä opetuksessa sekä oppimisessa. eOppimisen käsitettä käytetään monessa eri yhteydessä sekä merkityksessä. eOppimista pidetään sateenvarjokäsitteenä, jota käytetään puhuttaessa tietoverkkojen hyödyntämisestä etäopetuksessa, sulautetussa opetuksessa, monimuoto-opetuksessa ja tietoverkkoa hyödyntävän itseopiskelun yhteydessä. eOppimisella tarkoitetaan tieto- ja informaatioteknologian käyttöä yhtenä oppimisen menetelmänä, välineenä ja toimintatapana. eOppiminen voi rikastuttaa ja laajentaa oppimiskokemusta. (Wikipedia.org)

eLearning – termillä voidaan viitata esim. tietokoneiden ja tietoverkkojen sekä palveluiden soveltamiseen jotka niihin liittyvät. tällöin termiin sisältyy sovelluksia kuten esim. web-pohjainen harjoittelu, virtuaalikoulu, erilaiset verkkoyhteisöt sekä tietokoneavusteinen opetus. (Tella, 2011)

Tieto- ja viestintätekniiikka tarjoavat uusia opettamisen mahdollisuuksia sekä oppimisen mahdollisuuksia. Mahdollisuuksina voidaan pitää esim.

- tiedotus ja tiedonsaanti ovat nopeaa
- jaetut työtilat antavat mahdollisuuden yhteisölliseen oppimiseen
- valinnanvapaus ajan ja paikan suhteen

- verkkoympäristö tarjoaa melkein rajattoman pääsyn tiedonlähteille
- tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppiminen

Huomioitavia ja rajoittavia tekijöitä voivat olla mm.

- tekniikan toimivuus
- aktiivisuus, itseohjautuvuus
- opiskelijan heitteille jättäminen
- tekijänoikeudet
- verkko-opiskelutaidot

(Kajaanin ammattikorkeakoulu, 2017)

Silloin kun tieto- ja viestintäteknikkaa hyödynnetään ja yhdistetään opetukseen sekä opetusmuotoja kehitetään niiden avulla, voidaan puhua sulatuvasta opetuksesta. Käännös sulautuva opetus tulee Englannin – kielisestä termistä ”Blended learning”. Sulautuva opetus kuvaa todellisemmin ilmiön jatkuvaa ja aktiivista luonnetta kuin aikaisempi käännös ”sulautettu opetus”. (Joutsenvirta ym. 2009)

Sulatuvaa opetusta voi kuvata myös laajemman määrittelyn mukaan aktiviteettien näkökulmasta. Näitä aktiviteettien näkökulmia ovat mm. lähijaksot, itseopiskelu ja e-oppiminen. Mitä tahansa opetusta voidaan kuvata eri toimintamallien sekä viestintämuotojen integraatioina. Sulautuvan opetuksen tavoitteena oppimisympäristö koostuu ja kokoaan opetuksen elementit, prosessit ja tieto- ja viestintäteknikan tarjoamia ympäristöjä ja vuorovaikutusvälineitä. (Joutsenvirta ym. 2009)

Oppimisympäristön sulauttaminen tarkoittaa mm. sitä, että virtuaalinen ja luokkahuone ympäristö liitetään yhdeksi kokonaisuudeksi, eli sulautetaan toisiinsa. Opetukseen voidaan sulauttaa myös erilaisia didaktiikkaa ja pedagogiikkaa. (Graham, 2005)

Opiskelija saa sulatuvan oppimisen oppimisympäristöstä mahdollisuuden yksilölliseen ja joustavaan oppimiskokemukseen sekä erilaisen oppimiskokemuksen. Tämä motivoi ja sitouttaa aiempaa paremmin opiskeluun. (Kehrwald ym. 2015)

Oppimisalustastaksi kutsutaan ohjelmistoa, joka sisältää työkaluja keskusteluun, harjoituksiin, testien rakentamiseen, tietojen hallintaan ja materiaalin tuottamiseen ja julkaisemiseen. Tällaisia oppimisalustoja ovat esim. Adobe Connect, Optima ja Moodle. Alustoja on markkinoilla runsaasti. Näiden lisäksi käytetään valmiita sosiaalisen median tarjoamia työkaluja ja valmiita verkkoaineistoja. (Suominen ym. 2011)

5 VERKKO-OPETUKSEN SWOT

Verkko-opetuksella saadaan lähiopetuksen tueksi aikaa ajatella, mahdollisuus keskusteluun, yhteisöllisyyteen, hyvät tietolähteet lähiopetuksen tueksi, paikka - ja aikariippumattomuus yhteistoiminnallisuuteen, tiedon jakamisen, tallentamisen ja julkaisemisen välineet. (Joutsenvirta, 2009) SWOT-analyysi on Humphreyn kehittämä nelikenttämenetelmä, jota voidaan käyttää esim. ongelmien tai oppimisen tunnistamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä. Kuviossa 1 tarkastellaan SWOT-analyysillä verkko-opetuksen sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia sekä ulkoisia mahdollisuuksia ja uhkia.

	VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
S i s ä i s e t	<ul style="list-style-type: none"> • nopea tiedon saanti • yhteisöllinen oppiminen • ei aika ja paikka rajoitteita • verkossa melkein rajaton pääsy tiedonlähteille • tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppiminen <ul style="list-style-type: none"> • tasa-vertaisuus • tieto kootusti yhdessä paikassa <ul style="list-style-type: none"> • verkko-oppimisympäristöjen yhteissuunnittelu ja jakaminen • yhteys eri tutkintoja suorittavien välillä 	<ul style="list-style-type: none"> • tekniikan toimivuus <ul style="list-style-type: none"> • aktiivisuus • itseohjautuvuus • tekijänoikeudet • verkko-opiskelutaidot <ul style="list-style-type: none"> • ohjaustaidot • resurssien puute (lukujärjestyksen mukaiset tunnit ok, ohjaus?) <ul style="list-style-type: none"> • ryhmän tuki • vanhoista toimintatavoista ja rutiineista luopuminen
	MAHDOLLISUUDET	UHAT
U l k o i s e t	<ul style="list-style-type: none"> • omaan tahtiin eteneminen/yksilölliset oppimispolut => joustavuus <ul style="list-style-type: none"> • omien verkostojen hyödyntäminen/lisääminen • tiedon hakemisen ja omien tieto- ja viestintätekniikkataitojen lisääntyminen • opitaan yhdessä toisten kanssa ja toisilta 	<ul style="list-style-type: none"> • riittämättömät tieto- ja viestintätekniikka taidot • opintojen kokonaisuuden hallinta • opiskelijan liian vähäinen huomiointi <ul style="list-style-type: none"> • ajankäytön hallinta • tekniset ongelmat • motivaation loppuminen

KUVIO 1. Verkko-opetuksen SWOT-analyysi

Verkko-opetuksen sisäisinä vahvuksina on nopea tiedon jakaminen ja saanti. Tiedon jakaminen on nopeaa ja materiaalia ja linkkejä voi jakaa esim. yhtä aikaa opetuksen edetessä. Yhtenä vahvuutena on myös yhteisöllinen oppiminen sekä vuorovaikutus. Tällä hetkellä samassa verkko-oppimisympäristössä on 48 jäsentä, neljäkymmentä opiskelijaa, viisi opettajaa ja kolme vierailijaa. Opiskelijat ovat tällä hetkellä viidestä eri Luonnonvara-alan osaamisalasta ja kahdesta eri tutkinnosta. Opiskelijoiden taustat ovat hyvin erilaisia. Osa opiskelijoista on jo yrittäjiä, osa yrittämisestä haaveilevia, jatko-

opintoihin tähtääviä kuten ammattitutkintoihin, agrologiopintoihin ja eläinlääkäriopintoihin ym. sekä kaikki edustavat eri ammattikuntia kuten esim. lähi- ja sairaanhoitajia, merkonomeja, kokkeja, kondiittoreita, kampaajia jne. Eli uratavoitteet ja kokemukset ovat varsin laajat.

Verkko-oppimisympäristössä näitä kokemuksia voi laajasti hyödyntää ja jakaa kaikkien kanssa opiskeltavaan alaan katsomatta. Verkko-opetuksen vuorovaikutuksellisuudesta on mm. Erno Lehtinen kirjoittanut julkaisussaan *Verkkopedagogiikka* (1997):

Toimiessa vuorovaikutuksessa verkossa, voidaan hyödyntää esim. paikasta riippumattomuutta. Aikaa ajattelemiseen ja pohtimiseen on enemmän. Opiskelijat voivat vaihtaa ajatuksia, vertailla kommentteja ja keskustella omista tuotoksistaan. CSILE tutkimuksen mukaan, ilkeämieliset kommentoinnit tai harkitsemattomat kommentit jäivät verkkoympäristön kommentteissa taka-alalle. Vuorovaikutuksen rakenne muuttuu enemmän horisontaaliseksi, opiskelijoiden sekä opettajan väliseksi vuorovaikutussuhteeksi. (Lehtinen, 1997)

Verkko-opiskelun yksi vahvuuksista on ehdottomasti se, ettei siinä ole aika- ja paikka rajoitteita. Voit suorittaa opintoja omaan tahtiin silloin kun sinulle itsellesi sopii. Tämä vaatii kuitenkin opiskelijalta itseohjautuvuutta, motivaatiota, ajankäytön hallintaa sekä motivaatiota opiskella itsenäisesti. Kyseisiä asioita olen kirjannut sisäisiin heikkouksiin sekä ulkoisiin uhkiin. Aika- ja paikkarajoitteiden puuttumisesta verkko-opinnoissa ovat kirjoittaneet mm. Joutsenvirta (2009) *Sulautuva opetus. Uusi tapa opiskella* sekä Lytras (2010) *Technology enhanced learning*:

Opiskelijan riippumattomuus ajasta ja paikasta tuo joustavuutta opintoihin. Verratuna lähiopetukseen, materiaalit ovat aina saatavilla ja opiskelijan käytettävissä. (Joutsenvirta, 2009)

Opiskelijat voivat suunnitella opiskeluaikataulunsa itse ja kursseille voivat osallistua myös osa-aikaiset opiskelijat". (Lytras, 2010).

Ulkoihin uhkiin olen kirjannut mm. riittämättömät tieto- ja viestintätekniikka taidot, tekniset ongelmat esim. etäyhteyksien kanssa. Toisaalta voi olla näin, että opintojen alussa opiskelijan tieto- ja viestintätekniiset taidot ovat puutteelliset mutta opintojen edetessä taidot lisääntyvät, joten tämä on myös mahdollisuus. Verkko-oppimisympäristöihin tuo vahvuutta myös se, että samaa verkko-oppimisympäristöä voi olla suunnittelemassa ja jakamassa useampi henkilö kuten esim. kollegat tai muut yhteistyötahot kuten asiantuntija luennoitsijat.

Tasa-arvo ja yhteisöllisyys ovat myös verkko-opetuksen vahvuuksia. Verkko-oppimisympäristöjen tasa-arvosta ja yhteisöllisyydestä on mm. Tella kirjoittanut teoksessa *Verkko opetuksessa – opettaja verkossa*, 2001:

Yhdessä tekemisellä on motivoiva vaikutus oppimistuloksiin, käyttäytymiseen ja opiskelutottumuksiin. Yhteenkuuluvuudentunteen saavuttaminen on tärkeää, koska sosiaalisen tuen merkitys korostuu verkkotyöskentelyssä. Opiskelun organisointi siirtyy opiskelijayhteisölle ja opiskelijalle itselleen. Erytisarvo, jonka verkko tuo, on sen tasa-arvoa lisäävä vaikutus. Verkossa tapahtuvissa keskusteluissa voivat kaikki olla äänessä, opettajan ja opiskelijan ääni ovat yhtä tärkeitä. Pohtijat ja hiljaisimmat eivät välttämättä pääse esiin samalla tavalla kuin verkkokeskusteluissa, joissa he voivat johtaa keskustelua tärkeille aihealueille omasta näkökulmastaan. (Tella, 2001)

Oman opiskeluaikataulun suunnitteleminen on varsin tärkeää. Aikuisopiskelijoilla lisähaastatta opiskeluun tuovat työ, perhe, lapset, työpaikalla tapahtuva kouluttautuminen sekä pitkät välimatkat. Tämän vuoksi on tärkeää, että erilaisia oppimisympäristöjä luodaan ja tarjotaan. Kuitenkin voi olla niin, että opiskelijalta tietynlainen elämän hallinta ja aikataulujen suunnittelun kyky puuttuvat. Nämä näen uhkana sille, ettei opiskelija pysy laatimassaan aikataulussa ja opintojen eteneminen hidastuu. Verkko-opetuksen yksi hyöty on myös opiskelijan aktiivisuuden ja passiivisuuden seurannan mahdollisuus verkko-oppimisympäristöstä. Niin ikään tästä on kirjoittanut mm. Lytras (2010) :

Opiskelija näkee verkkoympäristössä oman kasvunsa ja oppimisen esim. oppimispäiväkirjojen kautta. Opettaja voi nähdä opiskelijan aktiivisuuden tai passiivisuuden. Opettaja saa lisäksi omaan työhönsä palautetta, näkee mitkä asiat toimivat ja mitkä asiat eivät toimi, mikä asia on hyvin ja mikä ei. (Lytras, 2010)

Vaikka itselläni on kehittämistyöni verkkoympäristöstä tähän mennessä varsin vähäinen kokemus, olen kuitenkin saanut jo palautetta heti ensimmäisten tuntien jälkeen. Palaute on ollut kannustavaa ja toisaalta opiskelijat ovat olleet iloisia siitä, että heille on tällainen mahdollisuus luotu.

6 OPPIMINEN, OPETTAMINEN, OHJAUS, TUTOROINTI

6.1 Opettajan rooli muutoksessa

Perinteinen opettajuus on saanut rinnalleen uudenlaisia tapoja oppia ja opettaa. Opettajuus ja opettajan ammatti on muuttunut. Meillä on kunnioitetut ja pitkät perinteet jotka ovat näyttäneet suuntaa opettajuuden tulevaisuudelle. Yhteiskunta muuttuu, teknologia muuttuu, näin ollen opettajan tulee aktiivisesti etsiä ja miettiä erilaisia mahdollisuuksia toteuttaa omaa opettajuuttaan. Samaan aikaan tulisi myös ymmärtää vahvaa perinnettä jonka pohjalle opettajuus on rakennettu vuosikymmenten aikana. Välijärvi (2005) on kuvaillut, kuinka erilaiset yhteiskunnan muutokset näkyvät oppilaitosten arjessa sekä kuinka kotien paineet seuraavat opiskelijoiden mukana oppilaitosten arkeen ja heijastuvat arjen työskentelyyn. Nämä kaikki lisäävät opettajan työn kuormittavuutta sekä muuttavat työn luonnetta laaja-alaisemmaksi. Olemme usein pohtineet kahvipöytäkeskusteluissa opettajuutta ja tämän päivän haasteita. Hyvin tyypillisiä ovat olleet kommentit kuten:

Ei ennen puhuttu yksilöllisistä opintopoluista. Kaikki aloittivat opiskelunsa samaan aikaan ja lopettivat samaan aikaan.

Tiedon määrä on tänä päivänä melkein rajaton, välillä kun innostuu, on vaikeaa vetää raja mihin olisi syytä lopettaa.

Onko osaamiseni oikeasti oltava niin laaja-alainen, että olen yhtä aikaa äiti ja isä, psykologi, lääkäri, erityisopettaja, kasvattaja jne. jne.?

Eikö mikään voisi olla nyt edes hetken samoilla uomillaan? Muutoksia tulee koko ajan. Kun yhden muutoksen saa sisäistettyä on jo toinen muutos tulossa. Välillä ei ole itsekään varma pysyykö muutosten mukana ja mistä muutoksesta on kyse.

Olisipa joskus aikaa perehtyä näiden oppimispelien ym. opetteluun ja tekemiseen.

Monesti myös tiedon ja opetusmateriaalin jakaminen opettajien kesken on jostakin syystä vaikeaa ja sellaista jota kaikki eivät mielellään tee.

Olen itse kaiken materiaalin tehnyt ja en näe mitään syytä, miksi jakaisin sitä jonkun toisen opettajan kanssa.

Olen käyttänyt materiaalin tekemiseen omaa aikaani, joten käyttämäni opetusmateriaali on minun.

Toiset taas jakavat auliisti tekemäänsä materiaalia ja ovat hyvillään, kun joku toinen sitä opetuksessaan käyttää. Uusien oppimisalustojen, pelien ym. opetteluun vaadittaisiin aikaa, että jossakin välissä niitä kerkeäisi kokeilla ja tutustua kunnolla niiden luomiin mahdollisuuksiin. Yleisesti nähdään niin, että on kohtuutonta vaatia kaikkea uuden opettelua omalla vapaa-ajalla ja olisi hyvä, jos koulutuspäiviä olisi järjestetty niin, että niihin pääsisi osallistumaan.

Oppiminen ja opetus ovat käyneet läpi murrosvaiheen jossa kehitys on ollut varsin nopeaa. Opetus ei ole enää opetusta, vaan se on muuttunut ohjaamiseksi ja valmentamiseksi. Opiskelijat odottavat, että opetuksessa käytetään työkaluja ja välineitä, jotka ovat heille luontevia. (Kalliala & Toikkanen, 2012)

Opettajan rooli on muuttunut tieto- ja viestintäteknologian kehittyessä. Opetushallitus on julkaisussaan 2011 todennut, että opettajan rooli tulee olemaan yhä enemmän oppimisen ohjaaja kuin tiedonjakaja. Opetus- ja kulttuuriministeriön älystrategia julkaisussa kerrottiin, että opetuksen alueella digitaalisuus on tuonut mukanaan esim. sähköisen yhteishaun. (Opetus ja kulttuuriministeriö, 2013)

Perinteinen käsitys oppimisesta korostaa ryhmien hallintaa, ulkoisia keinoja motivoida oppimaan sekä opettajan toimintaa. Tottumusta on ajatella, että oppimisen epäonnistumisen syy on opettajan toiminnassa. Tällaisissa oppimisympäristöissä oppijat eivät kasva vastuulliseen toimintaan, he oppivat riippuvaisiksi opettajasta. Oppijoista tulee passiivisia opetuksen vastaanottajia. (Sahlberg & Lepilampi, 1994)

Tietoverkkojen mukanaan tuoma mediakulttuuri on muuttanut opettajan ja oppijan asenteita opettamiseen ja oppimiseen. Kun oppija saa uudenlaisia valmiuksia, hän ei pidä enää siitä, että häntä opetetaan. Kokemukseen hyvästä oppimisesta liittyy halu kokeilla, miettiä, ratkaista itse ja kysyä. Uudet mallit oppimisessa mahdollistavat tällaiset kokemukset. (Lehtinen & Jokinen 1996)

Tutoroinnin liittäminen opetukseen lähtee näkemyksestä, että opettaja on oppimisprosessin virittäjä ja oppija taas oppimisensa subjekti. Tutoroinnin tavoitteena on oppimisen esittäminen eri vaiheissa oppimisprosessia. On tärkeää, että ohjaaja tuntee ohjattavansa, jotta pystyisi ennakoimaan oikean tavan tukea yksilöllistä oppimista ja edistymistä. Tutoroinnin perussisällöt ovat opiskelutekninen ohjaus, ymmärtävä auttaminen, informointi sekä oppisisällöllinen ja opiskelutekninen ohjaus. Opettajan vastuu kasvaa oppijan itseohjautuvuuden lisääntyessä. (Tirronen, 2001)

Opettajan työ on myös muuttunut siitä, ettei opettaja ole enää kaikki osaava ja kaikki tietävä. Opettaja on ihminen siinä missä kuka tahansa muu. Opettaja on tänä päivänä myös erehtyväinen. Ja sekin on täysin sallittua. Opettajuus on muuttunut ohjaamisen suuntaan, jossa oppijalle näytetään suuntaviivoja ja opastetaan tiedon lähteille sekä suhtautumaan kriittisesti kaikkeen saatavilla olevaan tietoon. Uuden opettajuuden tiellä edellytetäänkin opettajilta auktoriteettikäsitteiden avartumista sekä hyvää ammatillista itsetuntoa. Perinteisesti opettaja on ollut valvova ja kontrolloiva osapuoli ja nyt hän onkin sisältäpäin ohjautuvan oppimisen edistäjä. Ja heittäytyy myös itse mukaan oppimiseen yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Matikainen (2004) mukaan verkossa ei ole mahdollista opettaa samalla tavalla kuin luokkahuoneessa. Hänen mielestään verkossa tapahtuvasta opetuksesta ja opettajan toiminnasta on parempi käyttää nimitystä ohjaus. Verkossa opettaja voi materiaalien, tehtävien ja keskustelujen kautta vaikuttaa oppijaan ja ohjata häntä. Mannisen (2003) mukaan verkko-opiskelussa keskiöön nousee opiskelijan rooli opiskella asioita. Opettaminen korvautuu ohjauksella, materiaalilla ja muilla opiskelijoilla, jotka ovat luokkatilanteessa opettajalle kuuluvat tehtävät. (Kuvio 2)

KUVIO 2. Materiaalin, muiden opiskelijoiden ja ohjauksen merkitys verkko-opetuksessa (mukaillen Huunonen 2003, Manninen 2004.)

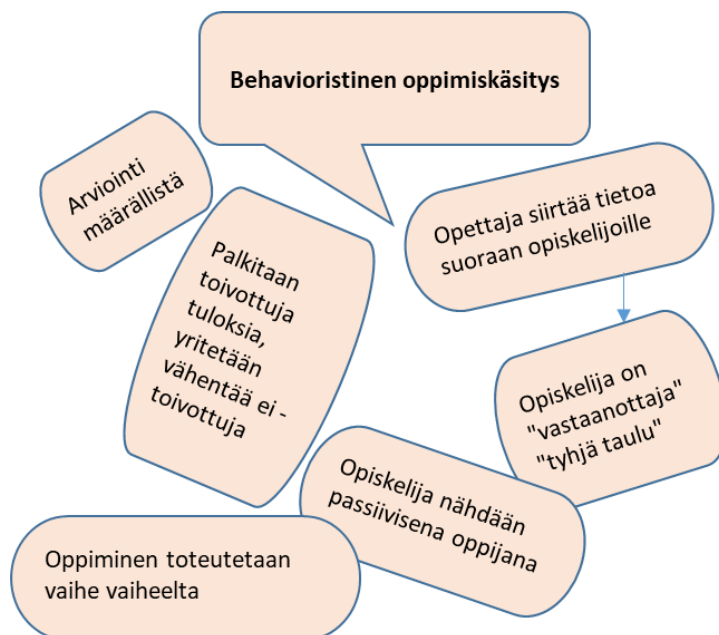
Ohjaus ja opettaminen on saanut uutta haastetta myös siitä, että opiskelijat ovat sekaryhmissä. Perinteisessä opetuksessa opiskelijat aloittavat opintonsa yhtenä ryhmänä samanaikaisesti. Tuo yhteinen ryhmä säilyy koko opintojen ajan ja kaikki valmistuvat päättävät opintonsa samanaikaisesti. Joustavat opintopolut, jatkuva haku ja yksilöllisyys ovat tuoneet tullessaan sen, että opiskelijat aloittavat opintonsa eri aikoihin vuodesta ja myöskin valmistuvat omien aikataulujensa mukaan. Jokainen oman henkilökohtaisen tavoitteensa mukaisesti. Esimerkiksi Maatalousalan perustutkinnossa, eläinten hoidon osaamisalalla monimuotokoulutuksessa luovuttu kokonaan perinteisistä ryhmätunnuksista. Tästä esimerkkinä esim. ryhmätunnus EPANäyttö13 joka on lyhenne opiskeltavasta alasta ja opintojen aloitusvuodesta. Jo yli vuoden ajan kaikki edellä mainittua alaa monimuotona opiskelemaan tulleet opiskelijat ovat kuuluneet ryhmään EPANäyttö eli kaikki ovat yhtä isoa ryhmää aloitusvuodesta ja –hetkestä riippumatta. Useamman vuoden ajan on yhdistetty pienempiä opintokokonaisuuksia useiden ryhmien kesken, kuten esim. alkusammutuskoulutus ja pieneläinkuljettajakoulutus. Viimeisen vuoden aikana on yhdistelty Perustutkintojen ja Ammattitutkintojen lähipäivien yhteistä sisältöä niin, että yhteiset sisällöt on pyritty opettamaan lähiopetuksessa useammalle ryhmälle yhtä aikaa. Näin toimimalla säästetään rajallisia resursseja eikä sisällöiltään samoja tunteja pidetä kaikille ryhmille erikseen.

Haasteen sekaryhmille tuovat mm. eri vaiheessa olevat opinnot, itsenäinen tiedonhaku ja tietoteknilliset taidot. Osa opiskelijoista on kokenut tietynlaista ”irrationaalisen” tunnetta, liittyen siihen omaan vakinaiseen ryhmään jota ei enää varsinaisesti ole. Eli kun opiskelijat tulevat lähipäiville, voi olla, että luokka onkin täynnä ihan uusia kasvoja joita ei tunne. Ainut tuttu onkin se vastuuopettaja, joka ei ole muuttunut.

6.2 Oppimiskäsitys ja oppimisteoria verkko-opetuksessa

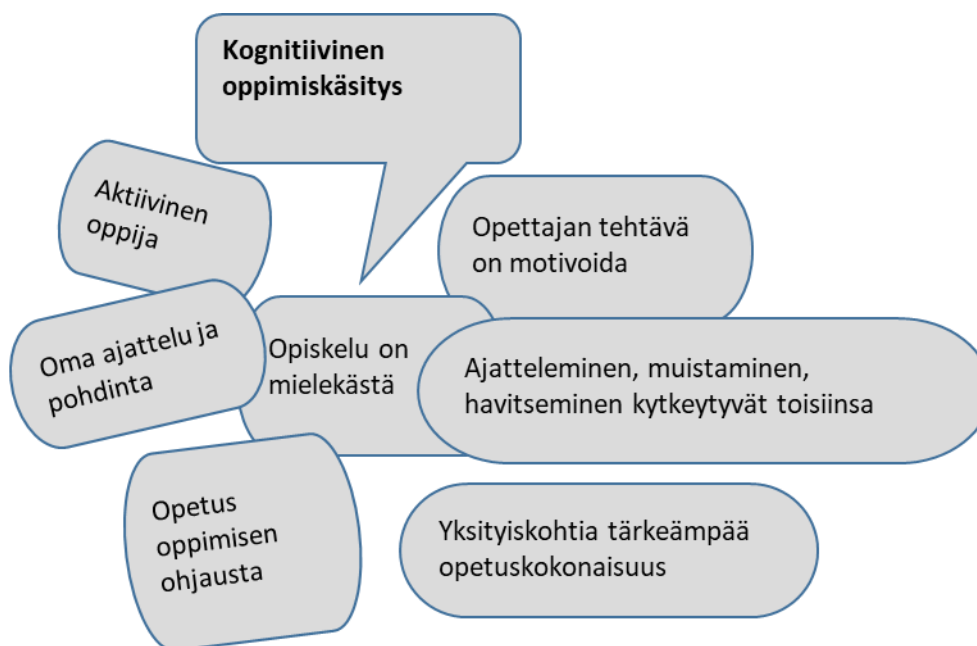
Puhuttaessa oppimiskäsityksestä, tarkoitetaan käsitettä, jolla kuvataan ihmisten erilaista oppimista. Oppimiskäsitys ohjaa opettajan työtä ja se pohjautuu ihmiskäsitykseen. Pedagoginen tutkimus jakaa

oppimiskäsitykset neljään eri kategoriaan. Ensimmäinen näistä on Behavioristinen oppimiskäsitys (kuvio 3). Behavioristisessa oppimiskäsityksessä opetus on vahvasti opettaja- ja oppimateriaalijoh-toista. Opettaja siirtää tietoa suoraan opiskelijoille. Opiskelijoita pidetään vastaanottajina ja ajatellaan että he ovat kuin "tyhjä taulu" johon opettaja "maalaa". Opettajaa pidetään etäisenä, muodollisena, ei välttämättä yhteistyökykyisenä opiskelijoiden ja kollegojen kanssa. Tieto on hänelle staattinen asia, jonka hän siirtää opiskelijoille kontrolloidusti. Behavioristinen oppimiskäsitys perustuu mekani-kanistiseen ihmiskäsitykseen, jossa ihminen on passiivinen olio ja johon voidaan vaikuttaa ulkoisilla palkkioilla ja rangaistuksilla. (Omat luentomateriaalit, 2003-2004.)

KUVIO 3. Behavioristinen oppimiskäsitys

Toinen oppimiskäsitys on Kognitiivinen oppimiskäsitys (kuvio 4). Siinä Opiskelija nähdään aktiivisena oppijana. Opettajan tehtävä on motivoida, pohjustaa opittavaa asiaa. Oppija itse rakentaa tiedon ja ohjaa omaa oppimistaan. Keskeistä on oma ajattelu ja pohdita, koska uuden tiedon oppiminen riippuu aikaisemmasta tiedosta, joka opiskelijalla on. Oppija yhtä aikaa havainnoidessaan tulkitsee ja valikoi informaatiota. Tämä valikointi voi olla tiedostamatonta tai tiedostettua. Kognitiivinen oppimiskäsitys perustuu humanistiseen ihmiskäsitykseen, jossa ihminen on ainutkertainen olento ja vastaa sekä on vastuullinen oman toimintansa ohjaamisesta. Ihminen on empaattinen ja tiedostava olento jonka toiminnan ohjaus on tietoista. (Omat luentomateriaalit, 2003-2004)

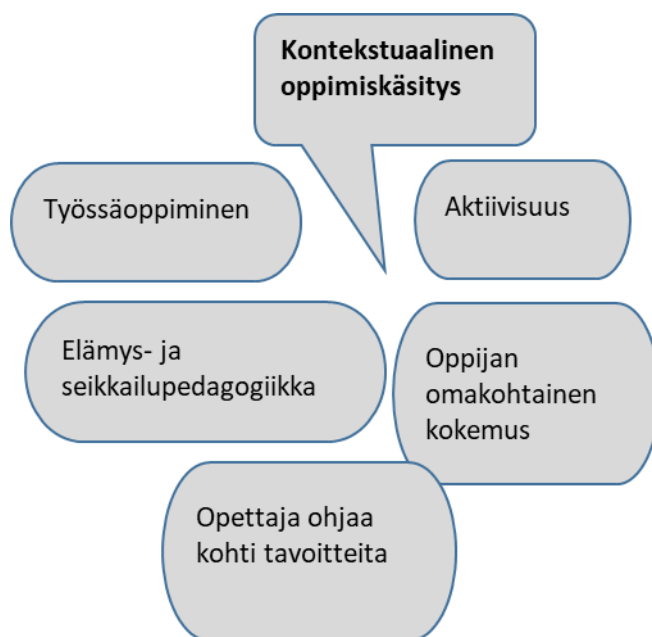
KUVIO 4. Kognitiivinen oppimiskäsitys

Kolmas oppimiskäsitys on Konstruktivistinen oppimiskäsitys (kuvio 5). Tässä oppimiskäsityksessä oppija nähdään aktiivisena ja itseohjautuvana oppijana joka itse ohjaa omaa oppimistaan. Oppija ottaa uutta tietoa vastaan aikaisempien tietojen ja käsitystensä sekä kokemustensa pohjalta. Opettajan tehtävä on tunnistaa työskentelyyn ja oppimiseen liittyvät ongelmat sekä tukea tiedon löytämisessä. Keskiössä eivät ole yksittäiset taidot ja tiedot, vaan oppimisen taitojen kehittyminen. Konstruktivismiin perusajatus on, että tieto on todellisuuden tulkintaa. Konstruktivistinen oppimiskäsitys perustuu humanistiseen ihmiskäsitykseen ja yhdistää kognitiivisen psykologisen ja humanis -psykologisen mallin. (Omat luentomateriaalit, 2003-2004)

KUVIO 5. Konstruktivistinen oppimiskäsitys

Neljäs oppimiskäsitys on Kontekstuaalinen oppimiskäsitys (kuvio 6). Tässä oppimiskäsityksessä oppiminen on hyvin paljon oppimista työelämää varten, työpaikalla tapahtuva kouluttautuminen korostuu. Se on sosiaalisesti rakentuvaa tiedonhankintaa ja jäsentämistä. Kontekstuaalisessa oppimiskäsityksessä korostetaan sitä oppimistilannetta joka ohjaa oppimista, näin ollen luokkahuone ei yksinään riitä. (Omat luentomateriaalit, 2003-2004, Oulun ammattikorkeakoulu; Ammatillinen opettajakorkeakoulu)

KUVIO 6. Kontekstuaalinen oppimiskäsitys

Nykyisissä opetussuunnitelmissa on pyritty siihen, että opiskelija nähdään aktiivisena toimijana. Toimijana joka oppii ratkaisemaan ongelmia ryhmässä ja yksin, sekä asettaa tavoitteita oppimiselleen. Oppiminen on välttämätöntä taitojen hankkimisen kannalta, joita elämässä tarvitaan. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa ympäröivän kulttuurin, ihmisten ja ympäristön kanssa. Oppimisen tehokkuudella ja opettamisen laadulla on keskinäinen yhteys.

Oppimiskäsityksen rinnalla käytetään oppimisteoriaa. Konnektivismi on kohtuullisen uusi oppimisteoria. Sen ovat kehittäneet Stephen Downes ja George Siemens ja teoria perustuu sosiaalikonstruktivistiseen näkemykseen oppimisesta, joka tapahtuu verkkoympäristössä. Oppimisen katsotaan olevan eläinikäistä oppimista ja tapahtuvan osana sosiaalista verkostoa. Opettajan tehtävä on ohjata oppijoita oikeiden verkostojen ääreen ja ottamaan asioista itse selvää. Konnektivistisessä oppimisessä käytetään ja hyödynnetään teknologiaa digitaalisissa ympäristöissä. Ydintaitona voidaan pitää kykyä havaita yhteyksiä eri konseptien, alojen ja ideoiden välillä. (Omat muistiinpanot, 2007)

7 OPINNÄYTETYÖN KEHITTÄMISTYÖN KOHTEENA OLEVIEN TUTKINTOJEN KUVAUS

Maatalous on luonnosta saatavien raaka-aineiden tuottamista ja jalostamista. Kasvin- ja kotieläintuotannon rinnalla alalla harjoitetaan mm. koneurakointia, maataloustuotteiden jatkojalostamista, ympäristön hoitoa, maatilamatkailua, turkistaloutta sekä maataloutta tukevaa tuotantoa, kuten rehuntuotantoa. Maatalousalan ammatteja ovat mm. lomittaja, maanviljelijä, maatilamatkailuyrittäjä, maataloustuotteiden jatkojalostaja, maaseutuyrittäjä jne. Kasvavina palvelutoimintoina maaseudulla ovat koneurakointi- ja alihankintatyöt. Eläintenhoitajat voivat työskennellä mm. lemmikkieläinkaupoissa ja -hoitoloissa sekä tutkimusavustajina ja eläinlääkäreiden avustajina. Osaamisaloina maatalousalan perustutkinnossa ovat Eläintenhoito-osaamisala, Maatilatalouden osaamisala, Maatalousteknologian osaamisala sekä Turkistalouden osaamisala. (Opetushallitus, 2018)

Luonnonvara-alalla maatalouden perustutkinnossa, ammattitutkinnoissa sekä erikoisammattitutkinnoissa on osittaista päällekkäisyyttä. Yhteisiä sisältöjä on seuraavissa tutkinnon osissa; Eläinalan yritystoiminta (AT), Maaseutuyrittäminen (PT), Palvelujen tuottaminen maaseudulla (PT), Maaseutuyrittämisen kehittämisen tukeminen (EAT).

Maatalousalan perustutkinnon opetussuunnitelmassa maaseutuyrittämisen tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on listattu seuraavasti:

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osaa

- ottaa huomioon toiminnan vastuullisuuden tuottaessaan maataloustuotteita elintarvikkeiksi tai tarjotessaan maaseutupalveluja
  - arvostaa ammattiaan sekä maaseudun elinvoimaisuuden ja kulttuurin edistämistä
  - kehittää liikeideoita ja perustaa yrityksen
  - hakea tietoa alalta ja elinkeinoaan koskevista määräyksistä ja lainsäädännöistä
  - suunnitella tuotannon ja toiminnan kannattavuutta
  - järjestää rahoituksen ja vertailla investointien kannattavuutta
  - huolehtia maatilan tuotantotukien hausta
  - laatia maatilan veroilmoituksen
  - kilpailuttaa ja laatia tarjouksia
  - markkinoida ja hinnoitella tuotteita ja palveluja
  - ottaa huomioon yrittämiseen liittyviä riskejä
  - toimia työnantajana tai työntekijänä
- (Opetushallitus, 2018.)

Maatalousalan perustutkinnon opetussuunnitelmassa palvelujen tuottaminen maaseudulla tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on listattu seuraavasti:

Ammattitaitovaatimukset

- työskennellä palveluja tuottavassa maaseutuyrityksessä

- suunnitella ja toteuttaa erilaisia palveluja
- tuotteistaa ja markkinoida yrityksen erityisosaamista
- arvioida maaseudun palveluvaihtoehtojen paikallisia tarpeita ja niiden tulevaisuutta
- tehdä liiketoimintasuunnitelman ja arvioida ja laskea toiminnan kannattavuutta
- palvella asiakkaita
- noudattaa asetettuja laatu- ja kustannustavoitteita
- verkostoitua eri toimijoiden ja yrittäjien kanssa
- ylläpitää työkykyä
- ottaa työssään huomioon toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden tuottaessaan palveluita maaseudulla
- edistää kestävä kehityksen toimintatapoja

(Opetushallitus, 2018)

Eläintenhoitajan ammattitutkinnossa on kahdeksan osaamisalaa; Klinikkaeläintenhoiton osaamisala, Koe-eläinhoitamisen osaamisala, Eläintarhaneläinten hoitamisen osaamisala, Eläinkaupan osaamisala, Eläinhoitolan osaamisala, Koirahieronnan osaamisala, Eläinten kouluttamisen osaamisala sekä Eläinten trimmaamisen osaamisala. Tutkinnon suorittanut osaa käsitellä eläimiä, osaa eläinten perushoidon ja hyvinvoinnista huolehtimisen. Tuntee eläinten lajityypillisen käyttäytymisen, tuntee ja tunnistaa eläinsairauksia ja –tauteja. Lisäksi hän tuntee alan säädökset, työturvallisuusvaatimukset, osaa käyttää välineitä, laitteita, koneita oikein ja huoltaa niitä, osaa asiakaspalvelun. Lisäksi hän pitää mm. tilat puhtaina ja turvallisina sekä suunnittelee työnsä sekä ratkaisee ongelmia itsenäisesti. Tutkinnon suorittanut työskentelee valitsemansa osaamisalan mukaisissa työpaikoissa esim. eläintarhoissa, eläinkaupoissa, eläinhoitoloissa, eläintenkoulutusyrityksissä jne. (Opetushallitus, 2018)

Eläintenhoitajan ammattitutkinnossa Eläinalan yrittäminen tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset sekä arvioinnin kohteet on listattu seuraavasti:

Ammattitaitovaatimukset

- Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja kehittää eläinalan yrityksen toimintaa
- hoitaa eläinalan yritystä
- markkinoida yrityksen tuotteita ja palveluja

Arvioinnin kohteena ovat mm.

- omien yrittäjävalmiuksien arvioiminen
- yrityksen toimintaedellytysten arvioiminen
- eläinalan yrityksen toiminnan suunnittelu
- yritystoiminnan aloittaminen
- eläinalan yrityksen johtaminen
- tuotteiden ja palveluiden hinnoittelu ja laskituksen hoitaminen
- työntekijän rekrytointi
- markkinoinnin suunnittelu

- markkinoinnin toteuttaminen

(Opetushallitus, 2018)

Maaseudun kehittämisen erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa toimia erilaisissa kehittämistehtävissä. Kehittämistehtävissä edistetään maaseudulla toimivien yhteisöjen ja yritysten elinvoimaisuutta. Hän tunnistaa kehittämisen lähtökohdat ja osaa määrittää sidosryhmien kanssa kehittämistarpeita ja kehittämistoimintaa. Hän on perehtynyt rahoitus- ja avustusmuotoihin ja osaa hyödyntää niitä. Maaseudun kehittämisen erikoisammattitutkinnon suorittanut tuntee alueensa ja toimialansa verkostot ja tekee yhteistyötä eri verkostojen kanssa. Hän hyödyntää digitaalisuutta ja tarvittavia ohjelmia viestinnässä ja kehittämistyön hallinnoinnissa. Hän toimii kehittämistoiminnan asiantuntijatehtävissä ja voi työllistyä mm. yritysten, seutukunnan, yrittäjä- ja tuottajajärjestöjen, metsäkeskusten, kunnan ym. tehtäviin. (Opetushallitus, 2018)

Maaseudun kehittäjän ammattitutkinnossa, Maaseutuyrittämisen kehittämisen tukeminen tutkinnon osassa on ammattitaitovaatimukset listattu seuraavasti:

Ammattitaitovaatimukset:

- tunnistaa maaseudun yritystoiminnan toimintaympäristöä
- määrittää yrittäjyyden mahdollisuudet ja haasteet
- arvioida yritysideaa liiketoiminnan menestymisen näkökulmasta
- neuvoa yritystoiminnan perustamiseen liittyvissä toimenpiteissä
- tukea ja auttaa liiketoiminnan kehittämisessä
- neuvoa rahoituksen ja yritystukien hakemisessa

8 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

8.1 Työn tavoitteet ja lähtökohdat

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen myötä ammatillisen koulutuksen rahoitus on pienentynyt merkittävästi. Tämän hetkisen rahoituksen leikkausten yhteenlaskettu summa on noussut 220 miljoonaan euroon. Myös koulutuksen aloituspaikkopaikkoja on karsittu. Uudistuksen tuomat muutokset koskevat rahoituksen lisäksi koulutuksen työelämälähtöisyyttä, osaamisperusteisuutta, asiakaslähtöisyyttä sekä toiminnan tehostamista. Lähiopetuksen resursseja on karsittu kovalla kädellä ja koulutuksen järjestäjillä tulisi miettiä erilaisia vaihtoehtoja siihen, kuinka opetusta ja ohjausta voidaan antaa kustannustehokkaasti useammille ryhmille, alasta riippumatta, samanaikaisesti.

Yksilöllisten opintopolkujen merkitys on kasvanut ja opiskelijoita tulee koulutusaloille jatkuvan haun kautta. Tärkeään rooliin on noussut osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Nämä kaksi liittyvät oleellisesti osaamisperusteisuuteen, jonka ydin on tutkinnon suorittajan osaamisessa, riippumatta siitä, millä tavoin osaaminen on hankittu. Osaamisperusteisuuteen liittyvät joustavat ja yksilölliset opintopolut joissa opintojen kesto määritellään sen perusteella, missä ajassa oppija saavuttaa tarvittavat ammattitaitovaatimukset. Pedagogisen toiminnan tehokkuus sisältää usein yksilöllisten opintopolkujen ja valinnaisuuden toteutumisen huomioimisen. Yksilöllisiä opintopolkua tukemaan kehitellään erilaisia verkko- ja digiympäristöjä, joissa itsenäinen opiskelu mahdollistetaan ilman perinteistä luokkaopetusta.

Kehittämistyön yhtenä lähtökohtana voidaan pitää 1.1.2018 voimaan astunutta ammatillisen koulutuksen uudistusta. Ylä-Savon ammattiopistolla on tarve ja halu vastata uudistuksen tuomiin haasteisiin, niin työnantajan kuin asiakkaan näkökulmasta. Tuovi Huttunen on tehnyt 2015 YAMK -opin näytetyön Ammatillisen koulutuksen digiloikka, jonka päätavoitteena oli luoda erilaisia ja mielekkäitä oppimisympäristöjä digitalisaatiota hyödyntäen. Hän onkin työssään todennut seuraavaa: "Tieto ja viestintäteknikan hyödyntämisellä koulutuksen saatavuus paranee ja oppiminen omassa tahdissa mahdollistuu". Tähän toteamukseen on helppoa yhtyä. Työn toisena lähtökohtana pidän opintojen joustavuutta, omia oppimispolkuja sekä opintojen päällekkäisyyksien purkamista siten, että tutkinnon osissa joissa on päällekkäisyyksiä, voidaan hyödyntää yhtä oppimisalustaa.

Kehittämistyö tähtää aina jonkinlaiseen muutokseen jolla tavoitellaan esimerkiksi tehokkaampaa tai parempaa toimintatapaa. Lähtökohtana kehittämislle usein ovat nykytilanteen toiminnan haasteet ja ongelmat tai visio jostakin uudemmassa. Kehittämistoimintaa voidaan kohdistaa työntekijöihin ja heidän ammatilliseen osaamiseen. Tämän työn kolmantena lähtökohtana pidän myös oman ammatillisen osaamisen kehittämistä.

8.2 Tutkimuksellisen kehittämistoiminnan pääpiirteitä

Toiminnallinen opinnäytetyö on työelämän kehittämistyö ja tavoitteena on käytännön toiminnan järjestäminen, ohjeistaminen, järjestäminen sekä kehittäminen. Toiminnallisen opinnäytetyön tuotoksena on jokin konkreettinen tuote, esim. tietopaketti, tapahtuma, kehittämissuunnitelma jne. Toiminnallisessa opinnäytetyössä tutkimuksellisuus kohdistuu tuotteen tai idean toteutustapaan. Tieteellistä näkökulmaa katsottaessa toiminnallinen opinnäytetyö on lähellä toiminta-analyttistä ja konstruktivistista tutkimusotetta. Toiminnallinen opinnäytetyö edellyttää tutkivaa ja kehittävää otetta. Tutkiva ja toiminnallinen ote näkyy mm. työn toteutuksessa tehtyjen valintojen ja ratkaisujen perusteluina, kriittisenä suhtautumisena kirjoittamiseen ja omaa tekemiseen. Tutkimuksellisuus kohdistuu toiminnallisessa opinnäytetyössä tuotteen ja idean toteutustapaan. (Vilkkä, 2005) Tutkimusotteessa, joka on toiminta-analyttinen, pyritään ymmärtämään kohteena oleva ongelma. Tyypillistä on, että kohdetapauksia on varsin vähän ja aineistoon ei voi soveltaa tilastomatemattisia menetelmiä.

Hyvän työn pohja on hyvä suunnitelma. Sen tehtävänä on kiteyttää tekijälle työn tavoitteita ja ideaa, toteutusjärjestystä sekä työtapoja. Tekijän lisäksi suunnitelma osoittaa esim. ohjaajille ja toimeksiantajalle, että työn tekijä pystyy johdonmukaiseen työskentelyyn. (Vilkkä, 2005)

Tutkimuksen peruslähtökohtiin kuuluu luotettava ja koeteltavissa oleva tieto. Kehittämistoiminnan kohdalla ensisijainen tavoite on jonkin aineettoman tai aineellisen tuotteen kehittäminen tai jonkin prosessin tehostaminen ja systematisointi. Tyypillisessä kehittämistoiminnassa pyritään konkreettisen asian muuttamiseen, ei niinkään tiedon tuottamisen tutkimuksen merkityksessä. Kehittämistoiminnan kohdalla olennaista onkin käyttökelpoisuus. Käyttökelpoisuuden määrittelee yritys tai organisaatio, jossa kehittämistoimintaa tehdään. Tutkimukseen ja kehittämistoimintaan liittyy painotusero, joka on metodinen. Tyypillisesti tutkimuksessa pyritään vastaamaan tutkimuskysymyksiin eri tutkimusmenetelmiä apuna käyttäen sekä erilaisia aineistoja analysoiden ja tuottaen. Kehittämistoiminnassa ei yleensä ole olennaista keskittyä sanallisesti esiteettäviin kysymyksiin. Keskiössä on enneminkin toiminta, jolla pyritään saavuttamaan jokin tietty tavoite. Tavoitelähtöisyys ohjaa kehittämistoimintaa. Tietenkään ei voi sanoa, että kehittämistoiminta ja tutkimus olisivat täysin irrallisia asioita. Voidaan puhua kehittämisen ja tutkimuksen rajapinnasta, jolloin toiminta voi olla molempia, tutkimusta ja kehittämistä. (Omat luentomateriaalit, 2018)

Toimintatutkimuksellista tutkimusprosessia ei voida useinkaan ennalta suunnitella, vaan kehittämisprosessin aikaiset havainnot ohjaavat tutkimusprosessin etenemistä. Toimintatutkimusta ei voida pitää yhtenäisenä tutkimusotteena, sillä sen eri suuntaukset eroavat ratkaisevasti toisistaan. Esimerkiksi klassinen lewiniläinen toimintatutkimus perustuu havainnoivan tutkijan rooliin mutta osallistava toimintatutkimus korostaa kohdeyhteisön jäsenten aktiivista roolia. Toimintatutkimusten kohde määrittyy eri tutkimushankkeissa eri tavoilla. Toimintatutkimuksessa voidaan tavoitella yksittäisten toimijoiden henkilökohtaista oppimista tai laajaa yhteiskunnallista muutosta. Toimintatutkimuksen muutosavoitteet voivat olla huomattavan erilaisia.

Seppänen-Järvelä (2006) on esittänyt teoksessaan Suunnittelurationalismista hyviin käytäntöihin, että toimintatutkimuksen eetos on tutkimuksellinen. Toimintatutkimuksella pyritään konkreettiseen kehittämiseen ja tieteelliseen tiedontuotantoon, jolloin voidaan puhua kehittävästä tutkimuksesta.

Työ on ollut opetukseen liittyvä kehitystyö, jossa verkko-oppimisalustalla opiskeleville opiskelijoille on järjestetty kysely. Kyselyssä on kartoitettu sitä, kumpaa oppimisalustaa opiskelijat käyttävät mieluummin ja mikä alustojen käytössä on heille tärkeää.

9 KEHTTÄMISTYÖN ETENEMINEN

Marraskuussa 2017 keskustelin esimieheni kanssa opinnäytetyön tekemisen mahdollisuudesta Ylä-Savon ammattiopistolle. Tuossa vaiheessa oli vielä monelta osin epäselvää mitä ammatillisen koulutuksen uudistus toisi tullessaan. Selvää oli kuitenkin se, että mahdollisuuksia omiin opintopolkuihin ja joustavaan opintojen suorittamiseen olisi suunniteltava. Samoin tiesimme tuossa vaiheessa, että opetuksen resurssit ovat pienemässä ja sen vaikutuksesta tuli miettiä eri alojen opintojen yhdistämistä niiltä osin kuin se olisi mahdollista. Otin tarkasteluun Eläintenhoitajan ammattitutkinnon, eläinalan yritystoiminnan tutkinnon osan ja vertailimme niitä Maatalousalan perustutkinnon, maaseutuyrittämisen tutkinnon osiin. Huomasimme, että tutkinnon osissa oli päällekkäisyyksiä. Lisäksi itselläni on ollut jo aiemmin haaveena tehdä ammattitutkintolaisille sellainen eläinalan yrittämisen kurssi, jonka he voivat tarpeen vaatiessa, vaikka itsenäisesti suorittaa.

Tammikuusta kesäkuuhun 2018 tutustuin eri opinnäytetöihin (kuvio 7), lähdemateriaaleihin, kokeilin blogi-pohjaa, kokeilin Microsoft Teams - pohjaa. Luin lähdemateriaalia sekä kirjailin asioita ylös 2-4 tuntia/arki-ilta sekä tein muita opiskeluihin liittyviä tehtäviä. Keväällä myös osallistuin Microsoftin Teams koulutukseen. Tuon koulutuksen jälkeen loin Microsoft Teamsiin Eläinalan yritystoiminta – tiimin joka oli ensimmäinen harjoitusalueeni. Heinäkuussa 2018 nauhoitin kaikki luennot, joita oli yhteensä yli 720 minuuttia ja päivitin alustoille tulevaa materiaalia. Nauhoituksiin ja materiaalin päivitykseen meni koko heinäkuu, päivittäin käytin aikaa 9 -11 tuntia. Saman aikaisesti aloitin kirjallisen työn kirjoittamisen.

Marraskuu 2017 - Tammikuu 2018	<i>Opinnäytetyön aiheen miettiminen, esimiehen kanssa keskustelu opinnäytetyöstä, sopimusten tekeminen</i>
Tammikuu 2018 - Maaliskuu 2018	<i>Opinnäytetyöaihe seminaari, kirjallisuuteen tutustuminen, eri opinnäytetöiden lukeminen, oman opinnäytetyön oppimisuuden miettiminen ja hahmottelu</i>
Huhtikuu 2018 - Kesäkuu 2018	<i>Eri tutkimusmenetelmiin tutustuminen ja niiden opiskelu, Microsoftin koulutukseen osallistuminen, ensimmäisen Teams - pohjan luominen ja käytön harjoittelu, Opinnäytetyöhön liittyvän kirjallisuuden lukeminen</i>
Heinäkuu 2018 -	<i>Eläinalan yritystoiminta- kurssin luominen Microsoft Teamsiin, luentojen nauhoittaminen ja tallentaminen YouTubeen. Materiaalien päivittäminen, opiskelijoiden ohjeistus Teamsiin liittymisessä Wilman ja Facebookin sekä sähköpostin kautta. Saman kurssin luominen Moodleen ja ohjeistus. Kirjallisen osuuden aloittaminen opinnäytetyössä. Lähdemateriaalien lukeminen.</i>
Elokuu 2018 -	<i>Office 365 lataamisen ohjeistus ja Microsoft Teamsin käyttöönotto Eläintenhoitajan ammattitutkinnossa (kouluttajat, eläinkauppa, hoitola ja trimmi) sekä Maatalousalan perustutkinnossa, eläintenhoidon osuudella. Kirjallisen osuuden kirjoittaminen opinnäytetyössä. Lähdemateriaalien lukeminen. Palaveri ohjaavan opettajan kanssa.</i>
Syyskuu 2018 -	<i>Tähänastisten käyttökokemusten kerääminen oppimisuudesta, lähdemateriaalin lukeminen, kirjallisen työn viimeistely, palaveri ohjaavan opettajan kanssa. Opinnäytetyön esittäminen.</i>

KUVIO 7. Opinnäytetyön eteneminen

Kutsut ja ohjeistukset liittyä Teamsiin laitoin opiskelijoille heinäkuussa heidän Facebook-ryhmiinsä (kuva 1). Facebookin lisäksi laitoin kutsut ja ohjeistukset myös Wilman ja sähköpostin kautta.

KUVA 1. Kuvakaappaus Facebookin kutsusta liittyä Teamsiin (Nasrelarab, 2018-07-22)

Näiden ohjeistuksien lisäksi annoin tarvittaessa lisäohjeistusta esim. Messengerin kautta. Jaoin myös YSAOn ohjeistuksen Office365:n käyttöönottoon (kuva 2).

OFFICE 365 PROPLUS ILMAISEKSI OPISKELUJOLLE

Oppilaitoksemme tarjoamana etuna opiskelijoillamme on mahdollisuus ladata veloituksetta uusin Microsoft Office -paketti (Office 365 ProPlus) omalle kotikoneelle. Opintojen päätyttyä Office 365 ProPlus toimii 30 päivää. Office toimii senkin jälkeen luku- ja tulostustilassa.

Office 365 ProPlus -paketti sisältää opiskelussa hyödylliset ja tarpeelliset ohjelmat. Pakettiin kuuluu mm. Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Access, Publisher, Outlook, Skype for Business ja OneDrive for Business.

KUVA 2. Kuvakaappaus YSAOn ohjeesta Office365:n lataamiseen (Nasrelarab, 2018-07-22)

Elokuussa 2018 Microsoft Teams otettiin käyttöön lähitunneilla Eläintenhoitajan ammattitutkinnossa sekä Maatalousalan perustutkinnossa. Kirjallisen osuuden kirjoittaminen jatkui myös elokuussa ja Opinnäytetyön ohjaajan kanssa pidettiin kaksi ohjauspalaveria opinnäytetyöhöni liittyen.

Syyskuussa 2018 Eläinalan yritystoimintaa ja Maaseutuyrittämistä opiskelevat opiskelijat saivat sähköpostitse kyselyn (LIITE 1). Kysymyksiä kyselyyn mietimme kollegat Outi Jäntin ja Hanna Moilasen kanssa. Elo-syyskuussa työtahti kiihtyi entisestään. Tein opinnäytetyötä arki-iltaisain 4-8 tuntia ja viikonloppuisin jopa 13-16 tuntia/päivä. Opinnäytetyön ohjaajan kanssa pidettiin ohjauspalaveri ja lisäksi sain ohjausta sähköpostin kautta.

10 MOODLE OPPIMISALUSTANA

Moodle on oppimisalusta, jonka avulla voidaan rakentaa oppimis- ja työskentely-ympäristöjä verkossa. Moodle soveltuu erilaisille käyttäjäryhmille ja erilaisiin käyttötarkoituksiin. Moodlen avulla voi julkaista valmiita kurseja ja valmiita sivustoja. Moodlessa olevat ominaisuudet mahdollistavat mm. yhteisöllisen sisällöntuotannon, interaktiivisen osallistumisen ja materiaalin jakamisen. Moodlessa on lukuisia työkaluja verkossa tapahtuvaan viestintään ja vuorovaikutukseen. Näitä välineitä ovat mm. keskustelualue Foorumi ja Chat. Työkalupalettiin kuuluvat erilaiset palautus-, moni valinta ja tutkimustehtävätyökalut. Moodleen voi tuoda tiedostoja ympäristön ulkopuolelta tai aineistoa voidaan laatia itsessään Moodlen omalla HTML- editorilla. Ympäristöön voidaan tuoda teksti-, kuva- ja äänitiedostoja, pdf- ja HTML- tiedostoja, linkkejä ja valmiita ohjelmia.

Kurssinäkömää voidaan muokata erilaisten sivupohjien avulla. Opettaja voi hallinnoida opiskelijänäkömää piilottamalla tai näyttämällä haluamansa kohteet. Moodlen pedagoginen lähestymistapa perustuu sosiaalisen tiedonrakentumisen teoriaan. Oppimisaihiot säästävät mm. opetuskustannuksissa, parantavat opetuksen laatua, helpottavat opettajan työtä, tarjoavat personoidun oppimiskokemuksen ja mahdollistavat oppimisen ajasta ja paikasta riippumatta. (Karevaara, 2009)

Moodle on ollut aiemminkin oppimisalustana Eläintenhoiton ammattitutkinnossa. Alkujaan kaikilla ryhmillä oli omat oppimisympäristöt ryhmittäin Moodlessa (kuva 3 & 4). Ensin eläinalan yritystoiminta oli yksi osa ryhmän Moodle – oppimisalustaa. Tästä päätettiin kuitenkin luopua ja tehdä Eläinalan yritystoimintaan kokonaan oma Moodle-kurssi. Kurssi oli ainoastaan suunnattu Eläintenhoiton ammattitutkintolaisille.

The screenshot displays the Moodle course interface for 'Eläinalan yritystoiminta'. On the left, under 'Aihe 12', there is a list of course materials including 'Harjoitusnäyttöjen aikataulut', 'Talouden perusteet', 'Teoria: LTS', 'Yritysmuodot', 'Markkinoinnin ABC', 'Yrityksen nimi ja toimiala', 'MAALISKUUN etätehtävä: Toimialakeskustelut', 'MAALISKUUN etätehtävä: ilmoitus eläintenpidosta', 'Hinnoittelu', 'Palkkalaskuri', and 'Yrityksen perustamislomakkeet ja ohjeet'. The main content area shows a navigation menu with 'Työpöytä', 'Sivuston etusivu', 'Sivuston seuranta', and 'Nykyinen kurssi'. Under 'Nykyinen kurssi', there is a tree view of the course structure including 'Yrittäminen', 'Osallistujat', 'Osaamismerkit', 'ELÄINALAN YRITYSTOIMINTA / AT', 'Toiminnan suunnittelu', 'Yritysmuodot ja perustamisasiakirjat', 'Laskelmapohja', 'Asiakaspalvelu ja kulutussuojalaki', 'Työnantajana ja työntekijänä toimiminen', 'Rahoitus ja neuvonta', 'Yrittäjän sosiaaliturva', 'Yrittämisen mp3 kurssi', 'ALV', 'Markkinointi', and 'Vakuutus'. On the right, the course title 'ELÄINALAN YRITYSTOIMINTA / AT' is displayed, followed by 'Uutiset' and a list of resources: 'Eläinalan yritystoiminnan tutkinnon osan perusteet', 'LTS-pohja', 'Exell-pohjainen laskutusohja', and 'Laskutusohja'. Below this, the 'Toiminnan suunnittelu' section lists 'omien yrittäjävalmiuksien arvioiminen', 'yrityksen toimintaedellytysten arvioiminen', and 'toiminnan suunnittelu', along with 'Yrittäjä testit' and 'Toimintaympäristö, sidosryhmät'.

KUVA 3 & 4. Kuvakaappaus entisistä Moodle-kurssien näkymistä (Nasrelarab, 2018-09-17)

Kehittämistyön yhtenä ideana oli luoda Moodleen Eläinalan yritystoiminnan ympäristö, jossa voivat opiskella niin ammattitutkintolaiset kuin perustutkintolaiset. Moodle-pohjaan loin kurssin nimellä Yrittäminen/verkko (kuva 5). Erillisiä kirjautumistunnuksia kurssille ei vaadita.

The screenshot shows a Moodle course interface. On the left is a navigation menu with a tree view of course sections. The main content area is titled 'YRITTÄMINEN, YHTEISET OSAT, EAT, AT, PT'. It contains several sections with checkboxes and progress indicators:

- Uutiset**
- MAASEUDUN KEHITTÄJÄN EAT** (Progress: 0 / 2)
- ELÄINTENHOITAJAN AT, KOULUTTAJA, TRIMMAAJA, KAUPPA, HOITOLA** (Progress: 0 / 2)
- MAATALOUSALAN PT, ELÄINTENHOITAJA** (Progress: 0 / 2)
- MAATALOUSALAN PT, PATU** (Progress: 0 / 2)
- LIKETOIMINTASUUNNITELMA** (Progress: 0 / 2)
- TOIMINNAN SUUNNITTELU** (Progress: 0 / 2)
  - oman yrittäjävaihtoehdon arvioiminen
  - yrityksen toimintaedellytysten arvioiminen
  - toiminnan suunnittelu
- 3. YRITYSMUODOT JA PERUSTAMISASIAKIRJAT** (Progress: 0 / 15)
- 4. TOIMIALALUOKITUS** (Progress: 0 / 7)
- 5. RAHOITUS JA NEUVONTA** (Progress: 0 / 1)

KUVA 5. Kuvakaappaus uudesta Moodleen luodusta Yrittäminen/verkko –sivusta (Nasrelarab, 2018-07-22)

Alla kuvattuna Moodle-pohjan sisältö. Sisällön järjestys on määräytynyt Liiketoimintasuunnitelman sisällön ja Eläinalan yritystoiminnan ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

1. Ammattitaitovaatimukset tutkinnoittain
2. Liiketoimintasuunnitelman ohjeistus ja LTS-pohja
3. Toiminnan suunnittelu (testejä, toimintaympäristö, sidosryhmät)
4. Yritysmuodot
5. Toimialaluokitukset
6. Rahoitus ja neuvonta
7. Swot
8. Starttiraha
9. Arvonlisävero, ALV-kannat
10. Luvanvaraiset elinkeinot
11. Yrittäjän eläkevakuutus
12. Työnantaja, työntekijä, palkan laskeminen
13. Kulutussuojalaki, asiakaspalvelu, markkinointi
14. Sosiaalinen media
15. Kannattavuus ja laskelmapohja esimerkkejä
16. Lasku ja laskun sisältö
17. Tehtävät

Ylä-Savon ammattiopistolla on Moodle toiminut oppimisympäristönä jo useita vuosia. Suositus on ollut kaikille opettajille Moodleen käyttöönotto omille kursseilleen. Tästä on etuja esim. jos opiskelija on lähitunneilta pois tai ei muista tehtäviä, voi materiaalin helposti saada Moodlesta sekä nähdä mitä on ollut tehtävänä. Uudesta eläinalan yrittäminen- kurssipohjasta löytyy materiaalin ja tehtävien lisäksi myös YouTubeen tallennetut luennot.

11 MICROSOFT TEAMS OPPIMISALUSTANA

Microsoft Teams on uudenlainen keskustelupohjainen työtila Office 365:ssä. Se on integroitu Office-sovelluksiin ja se on rakennettu Office 365:n maailmanlaajuista, suojattua pilvipalvelua käyttäen. Microsoft Teams yhdistää Office 365:n kaikki toiminnot; Word, Excel, PowerPoint, SharePoint, OneNote, Planner, Power BI ja Delve. Tukena on Microsoft Graph ja tietojen etsiminen, sekä jakaminen on helpompaa. Microsoft Teams toimii myös seuraavissa käyttöympäristöissä: Windows-, Mac-, Android-, iOS ja verkkoympäristöissä. Microsoft Teamissa voit soittaa puheluja koko ryhmälle tai yksityisesti, järjestää kokouksia ja nauhoittaa niitä. Nauhoitetut kokoukset löytyvät Microsoft Streamistä, lisäksi niitä voi ladata sieltä YouTubeen. Tiimiin voi lisätä tiedostoja, videoita, linkkejä, sovelluksia jne. Microsoft Teamsin käyttöä varten tarvitaan Office 365. Ylä-Savon ammattiopistossa kaikille opiskelijoille tarjotaan ilmainen Office 365 (kuva 6).

OFFICE 365 PROPLUS ILMASEIKSI OPISKELUJOLLE

Oppilaitoksemme tarjoamana etuna opiskelijoillamme on mahdollisuus ladata veloituksetta uusin Microsoft Office -paketti (Office 365 ProPlus) omalle kotikoneelle. Opintojen päätyttyä Office 365 ProPlus toimii 30 päivää. Office toimii senkin jälkeen luku- ja tulostustilassa.

Office 365 ProPlus -paketti sisältää opiskelussa hyödylliset ja tarpeelliset ohjelmat. Pakettiin kuuluu mm. Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Outlook ja Skype for Business.

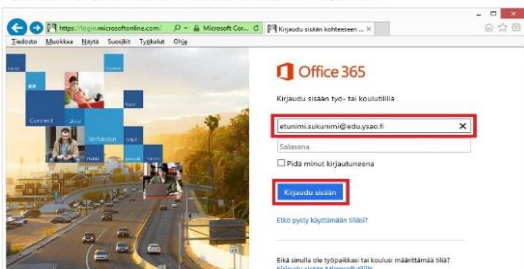

Voi ladata Officeen viideksi omalle laitteelle. Lisäksi voit hakea iPadin, iPhone:n ja Androidin soveluskaupasta Office-sovellukset ja aktivoida ne YSAOn käyttäjätunnuksellasi.

OFFICE 365 PROPLUS -PAKETIN LATAAMINEN:

1. Siirry Office 365 -portaaliin osoitteessa <https://o365.microsoftonline.com>.

Kirjoita YSAOn käyttäjätunnuksesi (sama kuin sähköpostiosoitteesi) ja klikkaa **Kirjaudu sisään**.

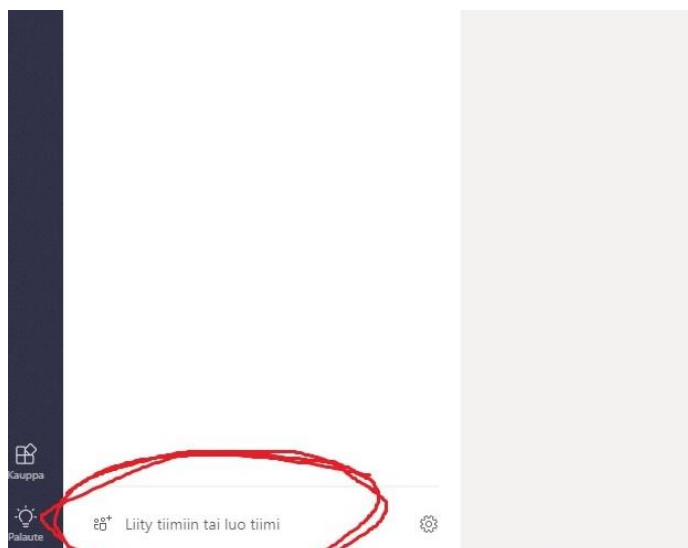

Opiskelijan, huoltajan ja opintoihin ohjaavan info

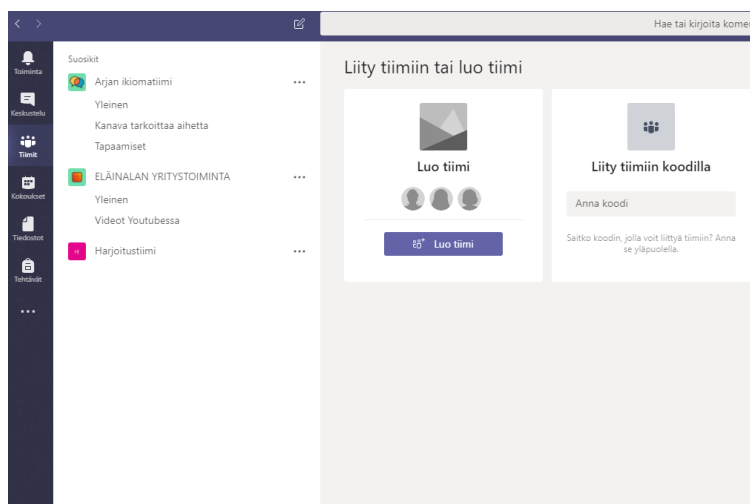
- Ammattiopisto tutuksi
- Asuntopalvelut
- Erilaiset oppimisympäristöt
- Henkilökohtaistaminen
- Opintotoimelistot
- Opintojen ohjaus
- Opiskelijahuolto
- Opintosodallaiset edut
- Opiskelijan hyvinvointi
- Opiskelijoiden harjoitusryhtymätoiminta
- Opiskelijoiden oikeudet ja velvoitukset
- Ohjaus ja (erityinen) tuki
- Perille reitti palvelu
- Ruokapalvelut
- Taitaja kilpailutoiminta
- Tietotekniset palvelut**
- Office
- Käyttöäinnöt
- Tie työllä - Työtä tarjolla
- Työpaiväsuunnitelma
- Työpaikalla tapahtuva koulutus

KUVA 6. Kuvakaappaus YSAOn ohjeeseen Office365:n lataamiseen (Nasrelarab, 2018-08-25)

Samanaikaisesti kun loin Moodleen uuden eläinalan yrittämisen kurssin, loin myös Microsoft Teamsiin vastaavan tiimin ja aloin rakentaa kurssia tuolle uudelle pohjalle. Opiskelijalla voi olla samanaikaisesti muitakin Office365 tilejä. Eläinalan yritystoiminnan tiimiin pääsee kirjautumalla Officeen Ylä-Savon ammattiopiston käyttäjätunnuksella ja omalla salasananalla. Kun Office365 on otettu käyttöön ja Microsoft Teams ladattu, opiskelijat voivat itse kirjautua Tiimiin heille annettulla koodilla (kuva7 ja 8). Tarpeen vaatiessa, myös opettajat voivat lisätä uuden tiimiläisen Tiimiin.

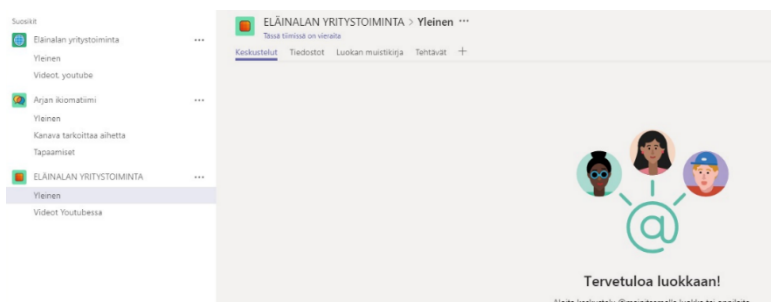

KUVA 7. Tiimiin liitytään klikkaamalla pääsivun vasemmassa alalaidassa olevan *Liity tiimiin tai luo uusi tiimi* – valinnan kautta. (Nasrelarab, 2018-08-25)

KUVA 8. Tiimiin liittyminen koodilla (Nasrelarab, 2018-08-25)

Tiimin aloitussivulla (kuva 9) voidaan mm. käydä keskusteluita ja järjestää kokouksia sekä soittaa puheluita tai käydä yksityisiä viestittelyjä opiskelijan kanssa. Aloitussivulta pääsee myös mukaan tunnille etäyhteyden kautta.

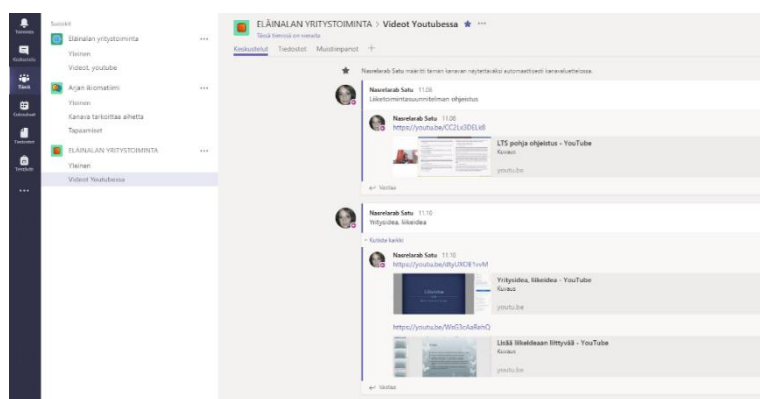

KUVA 9. Kuvakaappaus tiimin aloitussivulta (Nasrelarab, 2018-25-8)

Tiimin aloitussivun näkymä muuttuu ja ihan lyhyessä ajassa muuttuu jopa kankeaksi. Keskustelut, jaetut materiaalit ym. tulevat näkyviin yhtenä pötkönä. Tämän vuoksi nauhoitteet ja muut aiheeseen

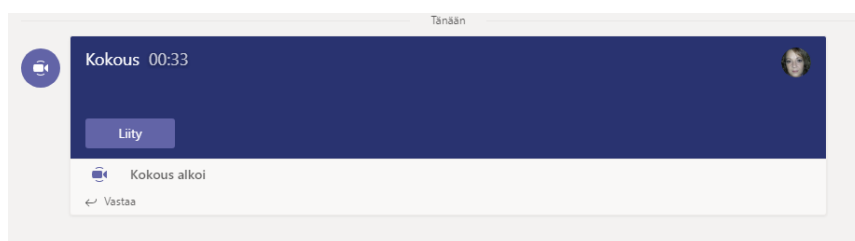
liittyvät yleiset keskustelut olisi syytä merkitä esim. päivämäärällä ja opetettavan ryhmän tunnuk- sella. Näin ne voisi edes jollakin tavalla erotella toisistaan.

Luentojen nauhoituksissa käytin alkuun Skypeä, ajatuksena tehdä luennoista tallenteet jotka laittai- sin tiimiin. Kuitenkin hyvin pian kävi selväksi, ettei tuo onnistu teknisten ongelmien vuoksi. Ongelmia aiheutti se, että kun nauhoitin Skype-luentoja, heitti se minut aina pihalle kesken luennon tai yhtey- det katkesivat kokonaan. Syytä, miksi kävi näin, en tiedä. Skype nauhoituksia en saanut onnistu- maan kuin muutaman. Tästä turhautuneena päätin kokeilla Microsoftin omaa, alustalla olevaa ko- kousta ja sen tallennusta. Ja tämä olikin todella helppoa! Järjestin vain kokouksen ja tallensin! Näy- tön näkymän voi jakaa luennon aikana samoin materiaalin. Tallennukset tallentuvat Microsoft Streamsiin joista videoiden lataaminen on helppoa ja ne voi myös tallentaa YouTubeen. Tallensin kaikki luennot YouTubeen ja linkitin videot myös Eläinalan yritystoiminta – tiimiin (kuva 10).

KUVA 10. Kuvakaappaus Teamsistä YouTuben kautta jaetut videoista (Nasrelarab, 2018-25-8)

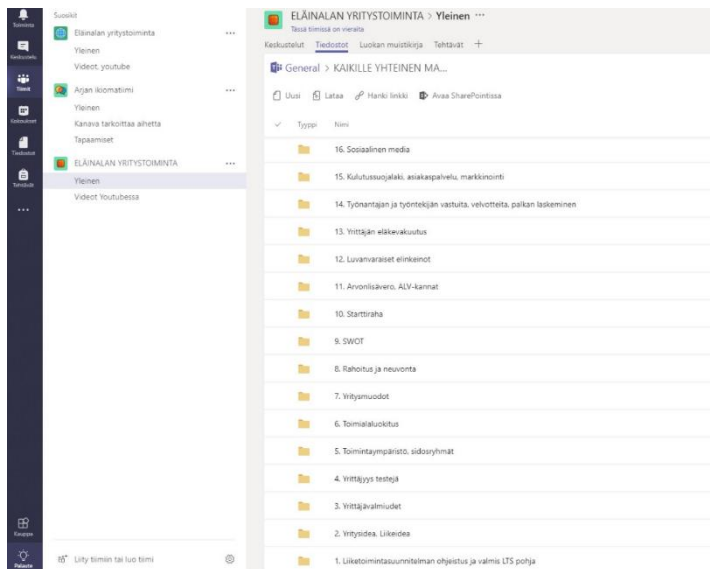
Kanavia Tiimissä on tällä hetkellä kaksi; Yleinen ja YouTube. Tiimistä löytyy eri välilehtiä kuten esim. keskustelut, tiedostot, muistikirja, tehtävät ja lisäksi sinne voi tarpeen mukaan tehdä uusia välilehtiä jotka voivat olla tiedostoja, sovelluksia ym. Keskustelut sivulle avautuvat päivitykset, siellä voi ottaa yhteyttä yksittäiseen opiskelijaan tai koko ryhmään, puhua yksityisiä puheluja opiskelijan kanssa, lähettää yksityisiä viestejä opiskelijalle. Lisäksi keskustelut sivulle voi järjestää kokouksen, jolloin etänä opiskelevat opiskelijat pääsevät osallistumaan live-tunneille ilman, että sinun pitää lähettää heille linkkiä tunnille liittymiseen erikseen (kuva 11).

KUVA 11. Kuvakaappaus; Live tunnille liittymisen etäyhteyden kautta (Nasrelarab, 2018-25-8)

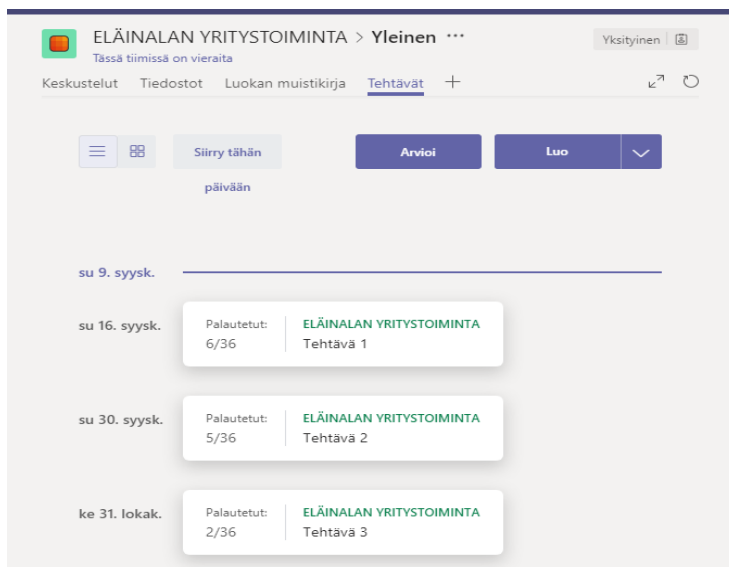
Tunnin pitäjä voi halutessaan otsikoida tunnit ja tallentaa ne. Tiedostot kohtaan olen tallentanut ma- teriaaleja ja luentotallenteita. Aloin tallentaa materiaaleja ja videotallenteita niin, että tein kaikille aihealueille omat kansiot (kuva 12). Kuvittelin, että voin tallennusten edetessä vaihdella kansioiden

järjestystä loogiseen järjestykseen. Toisin kuitenkin kävi. Microsoft Teams ei taipunut siihen, että kansioiden paikkaa vaihdellaan. Tästä siis tulee iso miinus Microsoftille. Lopulta päädyin siihen, että tein kaiken materiaalin valmiiksi tuohon Eläinalan yrittäminen – tiimiin (nimesin sen itselleni harjoitustiimiksi) ja perustin uuden tiimin (Eläinalan yrittäminen), johon siirsin nuo tallenteet numeroituihin kansioihin. Näin pysyvät tuntien eri aiheet järjestyksessä.

KUVA 12. Kuvakaappaus Teamsin kansioista (Nasrelarab, 2018-25-8)

Tehtävät välilehdelle voi luoda erilaisia aiheeseen liittyviä tehtäviä (kuva 13). Tehtävien tekeminen on helppoa; paina vain *Luo* – painiketta ja pääset luonnostelemaan ja suunnittelemaan tehtävää. Tehtäviin voi myös liittää arviointipisteityksen. Palautukset näkyvät selvästi ja palautuksia on helppo tarkastella ja kommentoida. *Arvioi* – painikkeella pääsee katsomaan, kommentoimaan ja arvioimaan palautettuja tehtäviä.

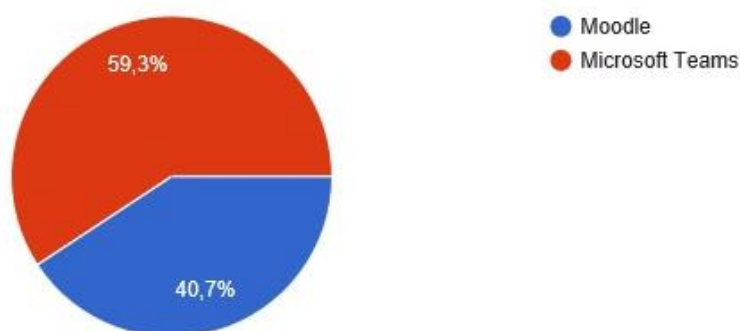
KUVA 13. Kuvakaappaus Tehtävät – välilehdeltä (Nasrelarab, 2018-25-8)

Opiskelijat saavat itse valita kumpaa oppimisympäristöä haluavat käyttää, Moodlea vai Microsoft Teamsiä. Molemmista oppimisympäristöistä löytyvät täysin samat asiat. Etäyhteydellä tunneille osallistuminen on mahdollista vain Teamsin kautta.

12 OPPIMISALUSTAKYSELYN TULOKSET

Kehittämistyön ohessa järjestettiin uusia oppimisalustoja käyttäville opiskelijoille kysely. Kysely toteutettiin Google Formsin kautta. Kyselyssä haluttiin selvittää kumpaa oppimisalustaa opiskelijat mieluummin käyttävät ja mistä syystä. Oppimisalustoilla oli kyselyn toteuttamishetkellä 31 opiskelijaa joista 27 vastasi kyselyyn. Yli puolet vastanneista opiskeli Maatalousalan perustutkintoa, eläin-tenhoidon osaamisalaa monimuotona ja loput vastanneista opiskelivat Eläin-tenhoidon ammattitutkin-non eri osaamisaloja. Kyselyssä kävi myös ilmi, mitä verkko-oppimisympäristöjä opiskelijat olivat käyttäneet aiemmin. Suurimmalle osalle Moodle oli ennestään tuttu oppimisympäristö ja vain osalle mm. blogi ja Microsoft Teams. Kysyttäessä, kumpaa oppimisalustaa opiskelijat käyttävät mieluummin sai Microsoft Teams hieman enemmän kannatusta kuin Moodle (kuvio 8).

27 vastausta

KUVIO 8. Opiskelijoiden valinta, kumpaa oppimisalustaa käyttävät mieluummin

Kun oli selvitetty, kumpaa oppimisalustaa opiskelijat mieluummin käyttävät, kysyttiin syitä, miksi he olivat valinneet kyseisen oppimisalustan. Kysymys oli monivalintakysymys ja vaihtoehtoja oli seitsemän. Eniten valintaan vaikutti alustan selkeys ja se, että alusta on helposti otettavissa käyttöön kotikoneella. Tämän lisäksi valintaan vaikuttivat alustan helppokäyttöisyys sekä helppo käyttöönotto mobiililaitteilla. Kyselyssä selvitettiin myös syitä siihen, jos opiskelija käyttää molempia alustoja. Kysymys oli avovastauskysymys ja vastauksia siihen tuli yksitoista. Opiskelijat vastasivat mm. seuraavasti:

”Moodleen tehtävien palautus on minusta selkeämpää ja helpompaa, sillä sitä olen niin paljon aikaisemmin käyttänyt, että tuntuu helpommalta jatkaa samaan malliin.”

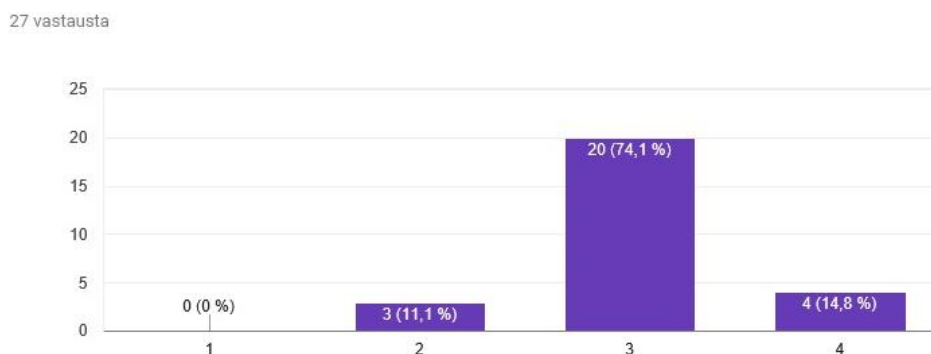
”Yritän perehtyä niiden käyttöön, siksi käytän molempia.”

”Olen ainakin näin alustavasti kokenut Moodlen näppärämmäksi koulutehtävien kannalta, mutta tykkään myös Teamsistä sen monipuolisuuden takia. Teams on hyvin yleisesti käytetty muualla, joten sen käyttämisen opetteluun koen kuitenkin myös tärkeäksi.”

”Moodlesta on mielestäni helpompi katsoa tehtävät ja niiden palautuspäivät ja muut asiat helpompi hoitaa Microsoft Teamsin kautta.”

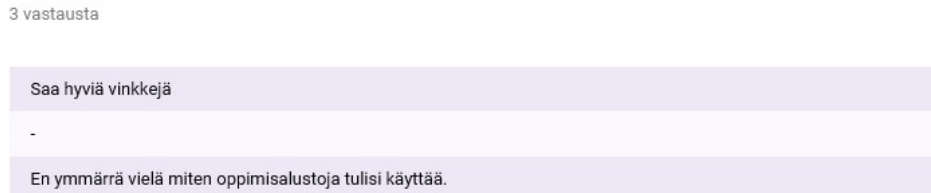
”Molemmat oppimisalustat ovat helppokäyttöisiä ja selkeitä.”

Kyselyssä kysyttiin myös kuinka opiskelijan käyttämä oppimisalusta tukee hänen oppimistaan (kuvio 9).

KUVIO 9. Oppimisalustan tukeminen opiskelijan opinnoissa

Kaikki kyselyyn vastanneet opiskelijat vastasivat kysymykseen. Yli 70 % oli sitä mieltä, että heidän käyttämänsä oppimisalusta tukee heidän opintojaan hyvin. Vajaa 15 % oli sitä mieltä, että heidän käyttämänsä oppimisalusta tukee heidän opintojaan erittäin hyvin. Ja 11 % eli kolme vastanneista oli sitä mieltä, että heidän käyttämänsä oppimisalusta tuki heidän opintojaan vähän. Heiltä pyydettiin perustelut miksi olivat sitä mieltä, että heidän valitsemansa oppimisalusta tukee heidän opintojaan vähän (kuva 14).

KUVA 14. Kuvakaappaus valintojen perusteluille (Nasrelarab, 2018-9-12)

Vastauksista voidaan todeta, että yksi vastaajista ei ollut ymmärtänyt kysymystä, toinen oli perustellut valintansa viivalla ja kolmas ei osaa käyttää kumpaakaan alustaa.

Viimeisenä kyselyssä oli vapaan sanan paikka. Ja opiskelijoille kerrottiin, että he voivat vapaasti kommentoida Moodlen ja Microsoft Teamsin käyttöä. Heitä kehoitettiin kertomaan mitä ajatuksia oppimisalustojen käyttö on herättänyt, onko jokin tuntunut haastavalle tai helpolle ja olisiko heidän mielestään jotakin kehitettävää (kuva 15).

Ei tule mieleen mitään mikä olisi haastavaa.
Teamsiin tehdyt maatalousyrittämiseen liittyvät diat sekä videot ovat olleet todella hyvin tehtyjä ja selkeitä, antavat hyvää pohjaa ja helpotusta oman liiketoimintasuunnitelma tekemiselle. Niitä on ollut helppo käyttää, Moodlea olen käyttänyt vähemmän mutta siitäkin kokemukset ovat hyviä. Itsenäinen opiskelu näillä molemmilla on ollut hyvin helppoa.
Yhteen paikkaan kaikki niin kaikista selkeitä
Microsoft teams ollut mielestäni selkeämpi kuin moodle. Plussaa, että sovelluksen saa ladattua suoraan koneelle/puhelimeen. Etusivulla voisi kuitenkin olla jonkinlainen kalenteri, mistä näkyisi suoraan lähituntien ajat ja tehtävien palautusajat, mutta muuten ollut hyvä.
Molemmat hyvin selkeitä sekä navigointi alustoilla helppoa!
Tykkään moodlessa siitä, että tehtävät on helppo ladata ja palauttaa kaikkien nähtävillä tai yksityisesti niin halutessaan. Keskustelu mahdollisuus moodlessa on jäänyt vähälle käytölle, sillä keskustella on helpompi facessa ja keskustelua on helpompi ylläpitää ja seurata facebookissa.
Moodlessa on jotenkin selkeämpi kokonaisuus mitä teamsissa. Tai sitten se vaan tuntuu siltä kun moodle on tuttu jo vuosien takaa, teams taas ihan uusi tuttavuus.
Olen tottunut käyttämään moodlea, joten uutta alustaa olen hyvin vähän vasta päässyt kokeilemaan
Jotenkin ei aivan täysin hahmota kaikkia mahdollisuuksia, mitä oppimisalustat tarjoaa. (2)
Totutteleminen vielä.
Moodle on tuttu ja mielestäni helppo alusta.
Ei ole tullut mitään vastaan, en ole muutenkaan hyvä käyttämään tämmöstä sovelluksia ni ei mitään uutta huomioitavaa :D
Moodle on selkeä ja sieltä löytää heti mitä etsii. Teams tuntuu hieman monimutkaiselta mutta voi johtua myös siitä että sitä on käyttänyt vasta niin vähän aikaa. Kehittämisehdotuksia ei ole.
Teams on moodlea selkeämpi tällä hetkellä, vaikka moodlen käytössä ei sinänsä vaikeutta olekaan. Miinusta se, ettei Safari-selaimella voi Teamsia käyttää
Pidän Teamssin etäyhteydestä, jonka avulla voi osallistua opetukseen. Kuva ja ääni on selkeä eikä alusta hidastu, vaikka selaa itse samalla kansioita ja siellä olevia materiaaleja. Koska pystyn keskittymään käsiteltävään aiheeseen myös etänä, niin pidän siitä paljon yhtenä opiskelutapana.
Microsoft teams is ok, moodle is hard to find and understand for me :)
Molemmat on aika selkeitä, kun niitä oppii käyttämään. Teams voisi olla vielä vähän selkeämpi, välillä sieltä on vaikea löytää haluamansa.
-
Microsoft Teams toimii minun tilanteessani todella mainiosti, kun ei tarvitse olla aina konkreettisesti paikalla koululla. Pitkä välimatka ei näin ollen ole este tunnille osallistumiseen.
En vielä kukaan ymmärrä sitä Moodlea, joten täytyy siihen varmaan tutustua. Teams on selkeä ja kätevä.
Aluksi Microsoft Teamssia oli vaikea käyttää, mutta kun sen oppi niin se tuntuu selkeämmältä kuin Moodle. Microsoft Teams on myös moderni ja uudenaikaisempi, moodle vähän vanhahtava.

KUVA 15. Kuvakaappaus vastauksista opiskelijoiden ajatuksista oppimisalustoista (Nasrelarab, 2018-09-12)

13 JOHTOPÄÄTÖKSET

Verkko-oppimisympäristöissä tulisi ottaa huomioon toiminnan vakaus ja helppokäyttöisyys. Verkko-oppimisympäristön tulisi olla helppokäyttöinen opiskelijoille, mutta myös sisällön tuottajalle. Sen tulisi mukautua opiskelijan tarpeisiin, opettaa, varmistaa ja antaa mahdollisuuden kokeilla ja erehtyä. Näiden lisäksi verkko-oppimisympäristön tulisi tehdä oppijan osaaminen näkyväksi ja kehittää oppijaa oppimaan. Yhteisöllisyys on yksi merkittävä tekijä ja sillä on iso merkitys esim. hiljaisen tiedon jakamiseen ja yhteisöllisyyden tulisi liittyä nykyisin kaikkiin oppimistilanteisiin. Tämä tuotiin esille monia kertoja lähdeaineistoissa mm. Huotari ym. 2005, Häkkinen 2015, Haukijärvi 2013. Yhteisöllisyys ei kuitenkaan sovi kaikille tai kaikki eivät halua yhteisöllisyyttä. Me olemme kaikki oppijina erilaisia. Verkko-oppimisympäristöjä suunniteltaessa tulisi löytää sopivat työkalut ja keinot, että oppimisympäristöt toimisivat motivoivasti. Siinä onkin haastetta kerrakseen. Toiset vannovat oppimisympäristöjen pelillistämisen nimeen mutta tosi asia on, että se on vain pieni osa isoa kokonaisuutta.

Moni ei varmasti ole vieläkään ymmärtänyt täysin sitä, mitä yksilölliset oppimispolut, jatkuvan valinnan kautta tulevat, pitkät välimatkat yms. oikeasti tarkoittavat opetettavien tutkinnon osien kohdalla. Käytännön opetteluun voi tehdä oppilaitoksen työympäristöissä tai työpaikoilla. Teoriaopetus helposti mielletään luokkaan sidotuksi opetuksiksi, vaikka tänä päivänä, muutospaineen alla ja vaikutuksesta, se ei enää sitä ole. Yhä enemmän tulisi meidän mieltä vaihtoehtoisia keinoja teorian opetukselle ja luoda uusia oppimisympäristöjä, olivatpa ne sitten Moodlessa tai Teamsissa oppimislustoina, tai vaikka pelisovelluksina. Pääasia on, että tietoa jaetaan, ohjausta annetaan ja tavoitteiden mukaista oppimista tapahtuu.

Joustavat opintopolut toteutuvat tällä hetkellä Ylä-Savon ammattiopistolla siten, että tutkintojen joustavuutta on lisätty. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi opiskelijan yksilöllisiä valintoja, omien opintojen aikatauluttamista, sekä mahdollistamalla tutkinnon suorittaminen tutkinnon osa kerrallaan sekä työpaikalla tapahtuvaa kouluttautumista ja lisäämällä yritys yhteistyötä. Tärkeään rooliin nousee opiskelijan osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ja nämä on huomioitava silloin kun opiskelijan henkilökohtaista opintosuunnitelmaan tehdään yhdessä opiskelijan kanssa. Tunnistamisia ja tunnustamisia tehdään esimerkiksi aiemmasta työkokemuksesta ja aiemmin suoritetuista opinnoista, näiden lisäksi tarvittavaa ammattitaitoa on voitu kartuttaa muun muassa harrastustoiminnan kautta. Joustavuutta saadaan lisää myös laajennetuilla työpaikalla tapahtuvilla kouluttautumisilla, valinnaisuuksien ja monipuolisten toiminta- ja oppimisympäristöjen lisäämisellä sekä ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien integroinnilla ammattiaineisiin ja työpaikalla tapahtuvaan kouluttautumiseen. Tämä oppinäytetyö ja sen tuotoksena syntyneet oppimislustat ovat osa joustavia opintopolkuja. Oppija voi tehdä tutkinnon osan, milloin haluaa, missä haluaa ja esittää osaamisensa näyttöllä erikseen sovittuna ajankohtana. Alustojen sisältö on suunniteltu ja tehty niin, että ammattitaitovaatimukset täyttyvät. Oppimislustoilla on kirjallista materiaalia, linkkejä, vinkkejä, luentoja ja tehtäviä.

Kehittämistyön ensisijaisena lähtökohtana oli luoda Eläinalan yrittäminen – tutkinnon osaan ammatitutkintolaisilla verkko-oppimisympäristö jonka kautta etäosallistuminen, itsenäinen opiskelu ja eteneminen on mahdollista. Tähän tavoitteeseen on päästy ja elokuusta 2018 alkaen käytössä on ollut kaksi oppimisalustaa, Moodle ja Microsoft Teams. Toissijaisena lähtökohtana oli karsia eriaikaisesti eri ryhmille opetettavia samoja opintosisältöjä. Samoja sisältöjä oli Eläinalan yrittämisessä, Maaseutuyrittämisessä sekä Palvelujen tuottaminen maaseudulla tutkinnon osissa. Nyt noita kehittämistyön aikana tehtyjä oppimisalustoja käyttävät Maatalousalan perustutkinnon, eläintenhoidon osaamisalan monimuoto-opiskelijat, Maatalousalan perustutkinnon, eläintenhoidon osaamisalan päivämuoto – opiskelijat sekä Eläintenhoidon ammattitutkintoa suorittavat opiskelijat. Kehittämistyö jatkuu edelleen, sillä oppimisalustat eivät ole koskaan täysin valmiita ja ne vaativat täydennystä ja päivittämistä. Jatkossa oppimisalustoille lisätään Maaseutuyrittämiseen liittyvät aineistot ja luennot. Näitä ovat maatalouspolitiikka, verotus ja kirjanpito. Alustalle olisi hyvä saada opettajia, jotka opettavat samoja opintokokonaisuuksia. Esimerkiksi itse en opeta tällä hetkellä maatalouspolitiikkaa, kirjanpitoa ja verotusta. Olisi hyvä, jos kyseisiä asioita opettava liittyisi näihin uusiin oppimisalustoihin, lisäisi materiaalit, tehtävät ja ohjeistusvideot sinne. Tähän asti, jos opiskelija on ollut pois, on hän niin tahottaessaan saanut tehtäväpaketin ja henkilökohtaisen ohjeistuksen tehtäväpaketin tekemiseen. Joustavaa oppimispolkua tämäkin, mutta resursseja vievää. Verkko-oppimisalustojen kautta mahdolliset vierailijaluennot olisivat mahdollisia. Vierailevan luennoitsijan ei tarvitsisi välttämättä tulla konkreettisesti paikan päälle ja luennot voisi tallentaa, jos luennoitsija antaa siihen luvan. Näin oppija voisi katsoa tallenteen silloin kun hänelle sopii, jos ei ole päässyt live-luentoa kuuntelemaan. Näin saataisiin lisättyä myös mahdollisesti oppilaitosten yhteistyötä ”yli rajojen” ja osaamista hyödynnettyä laajemmassa mittakaavassa. Tässä olisi oiva mahdollisuus myös yritysyhteistyön lisäämiseen samalla tavalla.

Oppimisalustakysely toteutettiin lyhyellä alustojen käyttökokemuksella ja vastausaikaa oli viisi päivää. Oppimisalustakyselyn tulosten perusteella ei voi perustella oppimisalustan valintaa, mutta opiskelijoiden kommentteja hyödyntäen oppimisalustojen käyttöä voidaan parantaa siten, että etsitään syy, miksi esimerkiksi Moodle-kurssi koettiin sekavaksi. Kaikki vastanneet olivat käyttäneet/kokeilleet molempia oppimisalustoja eri pituisia aikoja. Jo pelkästään yksilöllisten, henkilökohtaisten opintopolkujen lisääntyminen on tuonut tarvetta eri oppimisalustojen suunnittelulle ja käytölle. Pelkästään kehittämistyössä tehdyn kyselyn perusteella emme voi suoranaisesti päätellä, kumpi oppimisalustoista oli vastaajien mielestä parempi. Jos haluamme kunnon tutkimuksen ja varmemmat tulokset, tulisi vastanneiden määrän olla huomattavasti isompi, jotta saisimme tulokseen luotettavuutta ja syvyyttä. Moodle on vakiinnuttanut asemansa monessa oppilaitoksessa, niin myös Ylä-Savon ammattiopistolla. Vastauksista voi huomata sen, että Microsoft Teams on otettu hyvillä mielin vastaan. Liki 60 % vastaajista oli valinnut oppimisalustakseen Microsoft Teamsin. Moodle toimii edelleen vahvana oppimisalustana ja hieman yli 40 % vastaajista oli valinnut sen omaksi oppimisalustakseen. Vastauksista käy ilmi, että osa halusi käyttää Moodlea Teamsin rinnalla oman epävarmuutensa vuoksi, eli koettiin Moodle tutuksi entuudestaan. Lisäksi heillä oli aikaisemmin opiskeltujen tutkinnon osien materiaaleja Moodlella, joita halusivat edelleen käyttää. Osa koki myös tehtävien palauttamisen Moodleen helpommaksi kuin Teamsiin.

14 POHDINTAA

Tieto- ja viestintäteknikka on kehittynyt paljon viimeisen 10- vuoden aikana. Internet ja sosiaalinen media ovat suuressa osassa ihmisten arkea. Viimeistään nyt, ammatillisen koulutuksen uudistuksen myötä oppilaitokset ovat pakotettuja miettimään uusia ratkaisuja ja uusia toimintamalleja yksilöllisten opintopolkujen toteuttamiselle ja jatkuvan haun kautta tuleville opiskelijoille. On tärkeää oppia ymmärtämään päivittäisessä työssä henkilökohtaisten opintopolkujen merkitys ja opiskelijoiden erilaiset elämäntilanteet sekä kuinka näihin erilaisiin tarpeisiin pystytään vastaamaan. Haastetta opetukseen tuovat eri tahtiin opiskelevat opiskelijat ja eri ryhmien opetuksen yhdistäminen.

Opinnoissani Savonia ammattikorkeakoulussa innostuin kovasti Blogi koulutuksesta, joka meille pidettiin talvella 2017. Tuosta koulutuksesta innostuneena aloin miettiä Blogipohjaa yhtenä uutena oppimisalustana. Tuossa vaiheessa olin kovin varma asiasta, että toinen oppimisalauistoista tulee olemaan blogipohjainen. Keväällä 2018 juttelin Ylä-Savon ammattiopiston, Hingunniemen yksikön vs. koulutuspäällikön Tuovi Huttusen kanssa opinnäytetyöstäni. Hän kertoi, että on tulossa Microsoftin koulutus liittyen Microsoft Teamsiin ja sen käyttöön. Innostuin asiasta ja sain kalenteri järjestettyä niin, että pääsin paikalle tuohon koulutukseen. Tästä koulutuksesta motivoituneena päätin tehdä toisen oppimisalustan Microsoft Teamsiin ja unohtaa Blogin.

Olen ottanut uudelle Microsoft Teams alustalle mukaan useita opettajia. Ja sain mm. kehittämispalvelujen asiantuntijalta, Riina Huttuselta seuraavanlaista palautetta työstäni:

"Kaikkia luentoja en kuunnellut lävitse, mutta kokonaisuudessaan hyvin selkeä ja opiskelijaystävällinen kokonaisuus. Uskon myös, että opettajapari työskentely olisi tällaisessa ympäristössä helppoa.

Sisällöt on ositettu järkevän kokoisiksi palasiksi, jolloin yksilöllisen opintopolun mukainen opiskelu itsenäisestikin onnistuu hyvin. Sinulla on selkeä, rauhallinen ääni, joten luentoja on kiva kuunnella. Keskusteluosio on tässä ympäristössä vähän kankea, koska kaikki keskustelu ym. siihen liittyvä materiaali tulee yhteen pötköön. Miten opiskelijoita saataisiin osallistettua keskustelemaan verkossa? Ehkä keskusteluosion pilkkominen auttaisi myös tässä selkeyttämään sitä. Tehtävä osio näytti selkeältä, mutta minulla ei näkynyt yhtään palautettua tehtävää. Näkisin, että tällä tavalla toteutetut opintokokonaisuudet ovat ehdottomasti tätä päivää ja mahdollistaa myös yhteistyön yli oppilaitosrajojen. Hyvä juttu! –Riina"

Riinan palautteesta oli hyötyä koska en olisi muuten tiennyt esim. sitä, että palautetut tehtävät eivät näy hänelle. Opiskelijat eivät näe toistensa vastauksia, mutta kyllä kaikilla Tiimissä olevilla opettajilla tulisi palautetut tehtävät nähdä. Tämä jää itselleni siis selvittelyn alle, samoin jää mietintään, kuinka saisin opiskelijat keskustelemaan verkossa enemmän. Toisaalta kyselyssä osallisena olleet opiskelijaryhmät ovat varsin aktiivisia Facebookissa, jossa heillä on omat salatut ryhmänsä. Joten mietin myös

sitä, että alkaako näitä verkkokeskustelu paikkoja olla jo kohta liikaa? Toisaalta myös he ottavat ihan ääneen osaa keskusteluun niin tunteilla kuin verkon kautta etänäkin.

Microsoft Teamsilla on kyllä todellakin mahdollisuuksia toimia yli organisaatorajojen, kun vain oikeasti ottaisimme nämä mahdollisuudet käyttöön.

Itselleni tämä työ on antanut paljon ja mielestäni tavoite on saavutettu. Mistä olen erityisen innostunut, on uusi Microsoft Teams verkko-oppimisympäristö, joka tämän opinnäytetyön tuotoksena syntyi. Luulisin, että ilman tätä opinnäytetyötä tuo uusi verkko-oppimisympäristö olisi vielä kokonaan tekemättä ja olisin tehnyt sen uskollisesti Moodleen.

Työni olen tehnyt suurimmaksi osaksi omalla vapaa-ajallani, vaikka työn tilaajana oli Ylä-Savon ammattopisto, joka on työnantajani. Työaika en ole pystynyt resurssien puutteessa tähän työhön käyttämään kuin muutamia tunteja eli olen työn tehnyt kesälomallani ja muuna vapaa-aikanani iltaisin ja viikonloppuisin.

Haastetta toi aluksi joidenkin opiskelijoiden kohdalla se, että he tulivat suoraan etätunneille, ilman että olivat etukäteen tutustuneet Teamsin toimintaan, heillä ei myöskään ollut valmiina Office365:ta. Näin siis siitä huolimatta, vaikka olin laittanut etukäteen hyvissä ajoin tietoa videoilla ja kuvilla, kuinka esim. Office365 lataaminen tapahtuu. Näin ollen joudin heitä neuvomaan puhelimitse tunnin alussa. Joillakin opiskelijoilla oli puutteelliset tieto- ja viestintätekniikka taidot. Tilanteen tekee haasteelliseksi se, että jos opiskelija ei tule lähitunneille, ei ilmesty etäluennoille, ei opiskele itsenäisesti, ei ilmoittele ongelmistaan mitään jne. ei opettaja oikeasti voi tietää syytä, miksi opiskelijaa ei missään ympäristössä näy. Eli kyllä vastuu ohjauksen pyynnön tarpeesta tulee tulla opiskelijalta, ei voi auttaa, jos ei tiedä olevan ongelmaa. Suuria puutteita oli myös ohjevideoiden katsomisessa ym. ohjeistuksien lukemisessa. Ohjausvideolinkit ja muut jaoin Wilman, Facebookin ja sähköpostin kautta. Mutta siitä huolimatta oli useita henkilöitä, jotka eivät osanneet ottaa Office365 käyttöön, ei ottaa Microsoft Teamsia käyttöön jne.

Kyselyyn oli aikaa vastata viisi päivää. Kysely meni opiskelijoille oppilaitoksen sähköpostiin. Aloin ihmetellä, kun vastauksia tuli niin harvakseltaan. Jouduin lähettämään muistutuksia useaan otteeseen. Laitoin muistutuksia Wilman ja sähköpostin kautta. Lopulta laitoin viestiä Facebookiin heidän salattuihin ryhmiinsä. Silloin kävi ilmi, että on todella monta opiskelijaa jotka eivät ole opintojensa aikana käyttäneet kertaakaan oppilaitoksen sähköpostiaan. Osa ei edes tiennyt mistä sähköpostiin pääsee. Muutaman illan oheistin Office365, Moodleen, Teamsin ja Sähköpostin käyttöä Messengerin kautta. Näihin tietoteknisiin taitoihin tulisi meilläkin jatkossa kiinnittää enemmän huomiota ja antaa lisäopetusta.

Työn loppuun tekemistä on kiihdyttänyt uuteen työaikajärjestelmään siirtyminen ja tällä YAMK tutkinnolla on vaikutusta tässä uudessa työaikajärjestelmässä niin palkkaani kuin myös työtunteihini. Tutkimuksellinen osuus jäi vajaan ja tutkimuksen sijaan tehtiin kysely. Minua itseäni olisi kovasti kiinnostanut myös se, minkä verran opiskelijat käyttävät aikaa itsenäiseen opiskeluun verkko-oppimisympäristöjen kautta viikossa/kuukaudessa. Nyt en voinut sitä kysyä, koska osa opiskelijoista on

käyttänyt verkko-oppimisalustoja niin vähän aikaa, ettei mielestäni ollut reilua eikä oikein kysyä tätä asiaa. Tämän tulen heiltä vielä selvittämään jälkikäteen, koska itseäni tämä tieto kiinnostaa myös. Koen myös, että tallainen verkko-oppimisympäristö ei ole koskaan valmis, vaan sen kehittäminen jatkuu edelleen. Seuraavaksi suunnittelu kohdistuu maaseutupolitiikan, verotuksen ja kirjapidon osaan Maatalousalan perustutkinnon Maaseutuyrittämisen tutkinnon osassa. Niin ikään saman perustutkinnon Palvelujen tuottaminen maaseudulla – tutkinnon osaan tarvitaan vielä omat materiaalit ja videonsa esim. tuotteistamisesta, tarjouksen laatimisesta sekä mainoksen tekemisestä. Siitä seuraava askel on kehittää oppimisympäristöjä kuuntelemalla tärkeintä, eli opiskelijoiden palautetta.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

- CAULFIELD, Jay, 2008. How to design and teach a hybrid course: achieving student-centered Alearning through blended classroom, online, and experiential activities. Sterling, VA: Stylus Publishing. 2008, 4.
- NASRELARAB, Satu, 2018. Digitaaliset kuvat 1-15.
- OPETUSHALLITUS. s.a.a. Maatalousalan perustutkinnon perusteet [verkkojulkaisu]. Opetushallitus. [Viitattu 2018-07-13] Saatavissa: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/3328284/reformi/tiedot>
- OPETUSHALLITUS. s.a.a. Eläintenhoitajan ammattitutkinnon perusteet [verkkojulkaisu]. Opetushallitus. [Viitattu 2018-07-13] Saatavissa: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/kooste/207452>
- OPETUSHALLITUS. s.a.a. Maaseudun kehittämisen erikoisammattitutkinnon perusteet [verkkojulkaisu]. Opetushallitus. [Viitattu 2018-07-13] Saatavissa: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/2357209/reformi/tiedot>
- EHLERS, Søren, WÄRVIK, Gun-Britt ja LARSON, Anne 2012. Elinikäinen oppiminen- Pohjoismaiden tehokkaat strategiat. TemaNord. Tanska: Kailow Express ApS. 2012, 116. [Viitattu 2018-7-12.] Saatavissa: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:701671/FULLTEXT01.pdf>
- LAKI AMMATILISESTA PERUSKOULUTUKSESTA. L 21.8.1998/630. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2018-07-13] Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980630>
- GRAHAM, C.R. Blended learning systems: Definition, current trends, and future directions. Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs, 2005. San Francisco: Pfeiffer. [Viitattu 2018-7-13] Artikkelin saatavissa: <http://www.citeulike.org/user/kerichampionjones/article/7228149>
- HIRSIJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 2004. Tutki ja kirjoita. 10. osin uudistettu laitos. Helsinki: Tammi. 2004.
- JOUTSENVIRTA, Taina ja KUKKONEN, Arja 2009. Sulautuva opetus. Uusi tapa opiskella ja opettaa. Helsinki. Oy Yliopistokustannus. 2009, 9-33.
- Kajaanin ammattikorkeakoulu. Verkko-oppimisen työkalupakit. [Viitattu 2018-7-12.] Saatavissa: <http://www.kamk.fi/fi/Verkko-oppimisen-tyokalupakit/eOpettaja/Oppimisen-tukeminen>
- KALLIALA, Eija 2002. Verkko-oppimisen käsikirja. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy. 2002.
- KAREVAARA, Samuli 2009. Moodlen perusteet – Opiskelijan ja opettajan opas. Helsinki: OY FINN Lectura Ab. 2009.
- KEHRWALD, Ben & MCCALLUM, Faye 2015. Degrees of Change: Understanding Academics Experiences with a Shift to Flexible Technology Enhanced Learning in Initial Teacher Education. [verkkojulkaisu]. Australian Journal of Teacher Education. Volume 40, Issue 7. [Viitattu 2018-7-6] Saatavissa: https://www.researchgate.net/publication/249016804_Understanding_social_presence_in_text-based_online_learning_environments
- LEHTINEN, Erno. 1997. Verkkopedagogiikka. Helsinki. Edita Oy. 1997.
- LYTRAS, M.D & all. 2010. Technology enhanced learning. Berlin, Germany. Springer-Verlag. 2010, 271-272.
- MATIKAINEN, Janne. 2004. (toim.) Oppimisen ohjaus verkossa. 2.p. Helsinki: Palmenia-kustannus. 2004, 30.

MANNINEN, Jukka. 2004. Ohjaus verkkopohjaisessa oppimisympäristössä. Teoksessa Oppimisen ohjaus verkossa. Toim. J. Matikainen. 2.p. Helsinki: Palmenia-kustannus. 2004, 27-40.

Minedu – Amisreformi [verkkajulkaisu] [Viitattu 2018-07-13] Saatavissa: <http://minedu.fi/amisreformi>

Minedu – Ammatillinen koulutus uudistuu [verkkajulkaisu] [Viitattu 2018-07-13] Saatavissa: http://minedu.fi/documents/1410845/4297550/Pallurat_ammattillinen_koulutus_uudistuu_B_130417.pdf/4238f273-79ab-49ef-a06a-7ee3a7e854da

Office 365 asennusohje YSAOn sivuilla. [Viitattu 2018_8_19] Saatavissa: <https://www.ysao.fi/Suomeksi/Info/Opiskelijan,-huoltajan-ja-opintoihin-ohjaavan-info/Tietotekniset-palvelut/Office>

Opetushallitus – reformituki. [Viitattu 2018-7-13] Saatavissa: http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus

Opetushallitus-Toimintasuunnitelma strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi [Viitattu-2018-4-4] Saatavissa: http://www.oph.fi/kehittamishankkeet/ammattillisen_koulutuksen_reformi

Opetushallitus – yksilölliset opintopolut [Viitattu 2018-08-13] Saatavissa: http://www.oph.fi/download/146291_Ryhma_A_UUSI_Sirpa_Pursiainen_Pedagogisia_toimintamalleja-yksilolliset_opint.pdf

Omat muistiinpanot, Oulun ammattikorkeakoulu, Ammatillinen opettajakorkeakoulu, 2003, 2004 sekä muut omat muistiinpanot 2007 [Viitattu 2918-9-19]

SEPPÄNEN-JÄRVELÄ, Riitta. 2006. Suunnittelurationalismista hyviin käytäntöihin. Kehittämisen menetelmien ja ajattelutapojen muodonmuutos. Stakes. 2006, 13-15.

RISSANEN Marja-Liisa, tutkimuksellinen kehittäminen luentomateriaali, kevät 2018. [Viitattu 2018_04_09]

SUOMINEN, Riitta ja NURMELA, Satu. 2011. Verkko-opettaja. Sanoma Pro.

TELLA, Seppo, VAHTIVUORI Sanna, VUORENTO, Anu, WAGER, Petra, OKSANEN, Ulla. 2001. Verkko opetuksessa – opettaja verkossa. Helsinki. Edita Oyj. 2001,135-207.

VERTTI – Opettajan verkkokurssituki [Viitattu 2018-07-12.] Saatavissa: <https://www.cs.helsinki.fi/group/vertti/vertti/verope1.shtml>

VILKKA, H. 2005. Tutki ja kehitä. Otavan kirjapaino Oy, Keuruu. 2005, 25-56.

VÄLIJÄRVI, Jouni. 2005. Muutoksen kohtaaminen opettajan työssä. Teoksessa O. Luukkainen & R. Valli (toim.) Kaksitoista teesiä opettajille. Jyväskylä: PS-kustannus. 2005, 105-120.

Ylä-Savon ammattiopiston TVT – strategia 2016-2020. [Viitattu 2018-09-22]

LIITE 1: OPISKELIJOILLE LÄHETETTY KYSELY

Eläinalan yritystoiminnan oppimisalustat

*Pakollinen

1.

Sähköpostiosoite *

2.

Olen **Merkitse vain yksi soikio.*

Mies

Nainen

Muu:

3.

Ikä **Merkitse vain yksi soikio.*

alle 20 - vuotta

20 - 30 - vuotta

31 - 40 - vuotta

yli 40 -vuotta

4.

Mitä opiskelet? **Merkitse vain yksi soikio.*

Maatalousalan perustutkinto, eläintenhoitaja

Maatalousalan perustutkinto, maaseutuyrittäjä

Eläintenhoitajan ammattitutkinto, Eläinkaupan osaamisala

Eläintenhoitajan ammattitutkinto, Eläinhoitolan osaamisala

Eläintenhoitajan ammattitutkinto, Eläinten kouluttamisen osaamisala

Eläintenhoitajan ammattitutkinto, Eläinten trimmaamisen osaamisala

Muu:

---

5. **Mitä verkko-oppimisympäristöjä/-alustoja olet käyttänyt aiemmin? ***
Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.
- Moodle
- ItsLearning
- Optima
- Blogi
- VuoLearning
- Microsoft Teams
- Muu: _____
6. **Ojeko suorittamassa Eläinalan yritystoimintaa (AT) tai Maaseutuyrittämistä (PT) itsenäisesti? ***
Merkitse vain yksi soikio.
- Kyllä
- En
7. **Millä tavalla otat osaa lähiopetukseen? ***
Merkitse vain yksi soikio.
- Olen luokkaopetuksessa läsnä
- Osallistun tunneille Microsoft Teamsin etäyhteyden kautta
- Molemmat vaihtoehdot
- En ota osaa lähitunneille
8. **Eläinalan yritystoiminnassa on kaksi oppimisalustaa, Moodle ja Microsoft Teams. Kumpaa alustaa käytät mieluummin itse-jetäöopiskelussa/lähitunneilla? ***
Merkitse vain yksi soikio.
- Moodle
- Microsoft Teams
9. **Miksi olet valinnut kyseisen alustan? ***
Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.
- Selkeys
- Helppokäyttöisyys
- Otettavissa helposti käyttöön kotikoneella
- Otettavissa helposti käyttöön mobiililaitteilla (tabletit, puhelimet yms.)
- Tehtävät ovat helposti palautettavissa
- Yhteydenotto ohjaajaan/ryhmän jäseniin on helppoa
- Muu: _____

10. Jos käytät sekä Moodlea että Microsoft Teamsia, kerro miksi käytät molempia?

---

11. Kuinka hyvin käyttämäsi oppimisympäristö tukee omaa oppimistasi? *
Merkitse vain yksi soikio.

1   2   3   4

Hyvin vähän   Erittäin paljon

12. Jos koet, että käyttämäsi oppimisympäristö tukee oppimistasi hyvin vähän tai vähän, perustele vastauksesi

---

---

13. Tässä kohtaa sana on vapaa, liittyen Moodlen ja Microsoft Teamsin käyttöön. Eli voit kirjoittaa tähän omia ajatuksiasi mitä alustojen käyttö on sinussa herättänyt esim. mikä on tuntunut helpolle, mikä haastavalle ja tietenkin kehittämisehdotuksia jos niitä on tullut mieleesi. *
